

ДНЕВНИКЪ

(СТЕНОГРАФИЧЕСКИ)

НА

VII^{то} ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ (ПЪРВА РЕДОВНА СЕССИЯ).

— 338 —

XIX Засѣдание, Сѣбота, 20 Ноемврий, 1893 год.

(Отворено въ 1½ часа подиръ пладиѣ, подъ прѣдсѣдателството на подпрѣдсѣдатели г-на Хр. Никифоровъ).

Отсутствуватъ прѣдставителитѣ: Атанасъ Краевъ, Атанасъ Пулевъ, Величко Христовъ, Георги Данчевъ, Георги Пѣневъ, Д-ръ Т. Гатевъ, Д-ръ Калпакловъ, Даниилъ Караджовъ, Ев. Друмевъ, Ив. Хаджиеновъ, Ив. Андоновъ, Илия Стоковъ, Ив. Стояновъ, Кесимъ Зааде, Лазаръ Стаменовъ, М. Милевъ, Начо Стояновъ Неджибъ Бей Чилингировъ, Ст. Симеоновъ, Ст. Паница, Тако Пѣевъ, Хасанъ Бей и Цено Леонкиевъ.

Прѣдсѣд.: (Зѣвни). Засѣданието се отвари. Отъ цѣлото число на прѣдставителитѣ въ днешното засѣдание присѣтствуватъ 124 души. Значи, има законното число прѣдставители, за да се отвори засѣданието и се пристѣпни къмъ разглеждане положенитѣ на дневния редъ въпроси. Такива сѣ слѣдующитѣ:

- 1) Избиране прѣдсѣдатель на Нар. Събрание, и
- 2) Докладъ отъ прошетарната коммисия.

Споредъ приетия обичай, г-да прѣдставители, избиранието на прѣдсѣдатель на Нар. Събрание става по тайно гласоподаване. Давамъ 5 минути отпущъ, за да си приготвятъ г-да прѣдставителитѣ бюлетинитѣ.

(Слѣдъ отпущъ).

Прѣдсѣд.: Засѣданието се продължава.

Г-нъ секретарьтъ ще чете списъка и всѣки прѣдставитель ще донася бюлетина си и ще го пуца въ урната.

В. Попповъ: Моля да се избѣржтъ деѣ лица за да прибиратъ бюлетинитѣ. (Гласове: Нѣма нужда; имаме квестори).

Секр. Башевъ: (Чете списъка и прѣдставителитѣ поднасятъ бюлетинитѣ си).

Прѣдсѣд.: (Слѣдъ гласоподаванието). Двама отъ секретаритѣ, г-да Градинаровъ и Д. Йовевъ ще бѣдѣтъ прѣброители. (Г. г. Зах. Градинаровъ и Д. Йовевъ отиватъ при гласоподавателната урна. Секретарьтъ Д. Йовевъ прѣброява бюлетинитѣ, които излизатъ 119). Гласували сѣ 119 души прѣдставители. (Слѣдъ прѣброяванието на гласовѣтѣ). Г-нъ Георги Живковъ е избранъ за прѣдсѣдатель на Нар. Събрание съ 96 гласа. Умолива се г-нъ Г. Живковъ да заеме мѣстото си.

Г. Живковъ: (Отъ прѣдсѣдателското мѣсто). Благодарѣ Ви, г-да прѣдставители, за гдѣто благоволихте да ме избѣрете за прѣдсѣдатель на Нар. Събрание. Прѣдставителитѣ отъ минжлитѣ събрания, които сѣ ми повѣривали това почетно мѣсто, на което днесъ вие ме поставите, оставали сѣ довольни отъ моето прѣдсѣдателствование. Зарадъ туй, азъ се надѣвамъ, че и сега напълно ще могъ да отговорѣ на вашето довѣрие. (Продължителни ръкоплескания).

Послѣ избиранieto прѣдсѣдатель на Нар. Събрание, на дневния редъ, иде докладъ отъ прошетарната коммисия. Моля г-на докладчика да заеме мѣстото си.

Доклад. Л. Дуковъ: Г-да прѣдставители! Тукъ имамъ три прошения, които прошения по молбата си сѣ все еднакви. Тѣ сѣ отъ селото Геленджикъ, Добричка околия, Варненски окръгъ и пострадавшитѣ сѣ отъ едно село, една община и се плачѣтъ отъ нещастие, което имъ станжло въ единъ часъ. За това, като носятъ единъ

характеръ, първото като се приеме, другитѣ да се приематъ слѣдъ него, безъ да расправямъ причинитѣ, защото сж сжщитѣ, а само ще казвамъ имената на просителитѣ и суммитѣ, които трѣбва да се опростятъ.

Г-да прѣдставители! Има подадено прошение отъ Петъръ Добревъ изъ село Гелинджикъ, Добричка околия, Варненско окръжие, въ което се казва: „На 27-й Августъ т. г. избухна пожаръ въ селото ни, въ който пожаръ ми изгорѣ всичкото произведение, отъ тая година, а именно 250 кръстци зимница, 60 кръстци лѣтникъ и 15 кола сѣно и за което ми произведение, както се види стъ приложеното ми тукъ удостовѣрение №1408, издадено отъ Хошкадемското Общинско Управление, слѣдва да заплатя 176 лева 48 ст. десятъкъ, 14 лева 12 ст. общинска връхнина, 8 лева 82 ст. окръжна връхнина 8 лева 82 ст. училищентъ налогъ, а всичко 208 лева 24 стотинки. Станжалитъ пожаръ се констатира отъ властѣта съ актъ и пожарътъ се укажа случаенъ, а никакъ не извършенъ отъ подпалвачи, съ прѣстѣжна цѣль.

Тѣй като, въ таквъ случай, азъ нѣма не само да се заловя отъ кого да си дирижъ загубата, но още при толкова произведение остава семейството ми безъ прѣпитание, а пакъ да ми се натовари да плащамъ и даждието десетъкъ съ връхнинитѣ му, ще бѣде за менъ крайно съсипително. Заради това, прибѣгвамъ за милостъ къмъ почитаемото Нар. Събрание и прося да ми се опростятъ 208 лева и 24 ст., до като властѣта не ги е събрала отъ менъ. Добавямъ, че за опрощаванieto се отнесохъ до Варненското Окр. Управление, но ми се отговори, че трѣбва да се отнеса до Нар. Събрание.

(Прѣседателското мѣсто завзема подпрѣседателъ г-нъ Хр. Никифоровъ).

Комисията, г-да прѣдставители, като взе прѣдъ видъ, че този просителъ двѣ години се е трудилъ съ цѣлото си сѣмейство, като едната година е приготвилъ нивята за угаръ, а втората е сѣялъ и то пакъ съ цѣлото си сѣмейство, съ което е положилъ толкова трудъ да събере произведението и най-послѣ изгорѣло, сега казва, че му трѣбва храна да си прѣхрани семейството даже и сѣме да памѣри отъ нѣкъдѣ. Въ таквъ случай, комисията е на мнѣние, да се освободи отъ тѣзи 208 л. 24 ст. данъкъ, т. е. да му се опростятъ и моли Нар. Събрание да приеме прѣдложението на комисията.

М-ръ Стамболовъ: Събранието може да опрости само държавнитѣ налози; а другитѣ учрѣждения, на които тоже дължи просителътъ, ще направятъ каквото трѣбва спорѣдъ закона.

Кр. Мирски: Мисля, че никога нѣма да бѣдѣ противенъ, да се опрощаватъ държавни даждия на лица, които заслужаватъ тая милостъ; но желая да знамъ, комисията има ли свѣдения: на този човѣкъ да ли не сж заплатени загубитѣ съгласно закона за пожаритѣ. Ако е взелъ напълно пари за това, което е изгорѣло, нѣма за какво да му се опрощава отъ Нар. Събрание.

Доклад.: До колкото знамъ, просителътъ нѣмало отъ кого да вземе онова което е изгубилъ, защото не се

е констатираше отъ нѣкой човѣкъ, че умишлено е било подпалено. А, че произведението на този човѣкъ е изгорѣло, има за това свидѣтелство отъ тамкашното общинско управление. Освѣтъ това, комисията за да се увѣри по-добрѣ въ истинността на това, попита самитѣ прѣдставители отъ града Добричъ, които казватъ, че пожарната команда ходила въ селото Гелинджикъ, за да гаси подпаленитѣ храни. Това самитѣ прѣдставители отъ Добричъ ако обичатъ могатъ да станатъ и кажатъ, освѣтъ, че има свидѣтелство отъ общинското управление.

А. Арсениевъ: Г-да прѣдставители! Пожарътъ, вслѣствие на който Петъръ Добревъ е далъ проща да иска да му се опростятъ 208 лева 24 ст., е станалъ въ нашата околия. Това село се намира на единъ часъ отъ града и азъ бѣхъ зрителъ на станжалъ пожаръ. И благодарение на градската пожарна команда, която на врѣме пристигна не изгорѣ цѣлото село. Пожарътъ е станалъ случайно, въ врѣме, когато сж вършали. Произвѣлъ се е вслѣствие запалване киbritъ. Тукъ нѣма никакво прѣстѣпление и просителътъ не иска обезщетение за изгорѣлото, освѣтъ да му се прости десетъчното даждие, защото не се е ползувалъ отъ произведението. Вслѣствие на това, мисля, че Нар. Събрание нѣма да откаже тази справедлива молба на просителя Петъръ Добревъ.

Ив. Стойновъ: Отказвамъ се.

Доклад.: Г-да прѣдставители! Комисията като взе въ внимание и разгледа всестранио прошенията, дойде до заключение, че понеже на снопи се хвърга окръжната връхнина и други даждия, даде мнѣние да се опростятъ всичкитѣ 208 лева 24 стотинки. Но, ако г-да прѣдставителитѣ виждатъ за добрѣ само държавнитѣ даждия да се опростятъ, нѣмамъ нищо противъ това, Но най-добрѣ би било, да се опрости всичко, споредъ мнѣнието на комисията.

Х. В. Холевичъ: Наистина, че Нар. Събрание не може да опрощава нито окръжни, нито общински данъци; но щомъ се опрощава отъ това събрание основния данъкъ, общината нѣма отъ какво да вземе данъкъ, защото нѣма върху какво да се налага. Значи, щомъ правителственния данъкъ се опрощава, то окръжнитѣ и общински налози сами по себе си се опрощаватъ.

Д. Кознички: Азъ мисля, че нѣма какво по-вече да се говори по тоя въпросъ и мисля, че нѣма Богъ знае какво да изгуби или пострада хазната. Хората изгубили отъ пожаръ имота си и слѣдователно не трѣбва да се взима отъ тѣхъ данъкъ. Мнѣнието на комисията е на мѣстото си и моля Събранието да приеме това. Прѣдлагамъ да се прѣкратятъ дебатитѣ.

Прѣсѣд.: Има прѣдложение за прѣкращение дебатитѣ. Който не приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Прѣкращаватъ се дебатитѣ. Който не приема да се опростятъ на Петъръ Добревъ 176 лева 48 стотинки държавни даждия. (Гласове: Всичко!). Прѣдложението на комисията: е да се опрости всичко; но има друго прѣдложение отъ г-на Министра:

да се опростижът 176 лева 48 стотинки. Който приема предложението на комисията, да се опрости всичко, да си вдигне ръката. (Болшинство). Приема се предложението на комисията.

Доклад.: Второто прошение е отъ Атанасъ Ивановъ изъ село Геленджикъ, Добричка околия, Варненско окръжие. Той моли да му се опростижът 58 л. 95 ст.

Комисията моли да се опростижът и нему, както и на първия, просителъ Петръ Добревъ.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема предложението на комисията, да се опростижът на Ат. Ивановъ 58 лева 95 ст. да си вдигне ръката. (Никой не вдига). Приема се. — Опрощаватъ се.

Доклад.: Прогшение отъ Георги Добревъ отъ сѣщото село, околия и окръгъ. Той моли да му се опростижът 298 лева 60 стотинки, по сѣщитѣ причини.

Комисията моли Нар. Събрание да се опрости и нему тая сума, както и на другитѣ.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема миѣнието на комисията да се опростижът на Георги Добревъ 298 л. 60 стотинки, да си вдигне ръката. (Никой не вдига). Приема се. — Опрощаватъ се.

Доклад. К. Диневъ: Г-да прѣдставители! Прѣзъ 1891-та година постѣпило въ Нар. Събрание прошение отъ кмета на гр. Ямболъ, съ което отъ името на Ямболския Общински Съвѣтъ моли да се отстѣпи на Ямболската градска община едно държавно мѣсто, което се намирало до града, въ размѣръ отъ 40 уврата. Минѣлата година комисията испроводила това прошение въ Министерството на Финансиитѣ, да изучи колко пари струва това мѣсто. М-рството на Финансиитѣ испроводило свой пратеникъ, който оцѣнилъ мѣстото, че струва отъ 10 до 20 стотинки квадратния метръ и е на миѣниие, да се отстѣпи това мѣсто, тъй като Ямболската община има нужда една частъ отъ града да се прѣсели тамъ, понеже мѣстото на една махала е било блатисто.

Комисията прѣдъ видъ подробното изучаване отъ М-рството на Финансиитѣ и като зема прѣдъ видъ, че мѣстото неструва много пари, рѣши да се отстѣпи това мѣсто и моли Нар. Събрание да се съгласи за отстѣпването му на Ямболското Град. Общ. Управление.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема предложението на комисията, щото да се отстѣпи на Ямболската община 40 уврата правителствено мѣсто, нахояше ся край града Ямболъ, на мѣстото називаемо „Яхжиритѣ“, да си вдигне ръката. (Никой не вдига). Приема се.

Доклад.: Прогшение отъ Димитръ Д. Видинлиевъ, отъ гр. Габрово, живущъ въ гр. Севлиево.

Просителътъ проси пенсия за прѣхраната си, тъй като той билъ възстанникъ въ 1876 година и инициаторъ на това въстание; послѣ хванѣтъ отъ турскитѣ власти, осѣденъ на 15 годишенъ затворъ въ крѣпостъ, въ островъ Кипръ, и слѣдъ Св. Стефанския Договоръ освободенъ. Има 4 свидѣтелства за своитѣ заслуги. Има шестъ малолѣтни дѣца, които той прѣхранва. Нѣма ни какътъ имотъ или приходъ.

Комисията като взе прѣдъ видъ неговитѣ заслуги, тъй като той е билъ и чиновникъ нотариусъ, но по-неже е боленъ, — което се доказва съ свидѣтелство издадено му отъ двама доктори — и вслѣдствие на това си е далъ оставка отъ служба, рѣши, да му се отпусне 100 лева мѣсечна пенсия и моли Нар. Събрание да приеме рѣшението ѝ.

Юр. Юрдановъ: Г-да прѣдставители! Азъ ще моля да ми обясни г-нъ докладчикътъ, този Димиръръ Видинлиевъ отъ Габрово ли е. (Доклад.: Отъ Габрово е). Тогава, много добръ го знамъ, защото заедно съ мене е пѣтувалъ когато отивахме на заточение; по мисль, че този човѣкъ има малко положение. Той има 2—3 момичета учители, но положението му днесъ не знамъ. Заради това азъ ще моля Нар. Събрание, да му се отпуснатъ 100 лева мѣсечна пенсия, както е рѣшила комисията.

Хр. Манафовъ: Г-да прѣдставители! Лицето, за което се говори и което е подало проща за пенсия, е станѣло неспособно да служи даже само на себѣ си, понеже е истеглило всичко, което едѣ ли човѣшката натура може да утърпи. То е дошло до туй положение, щото и неговото здраве е съвсѣмъ разнебитено. Даже то е пострадало отъ своето сѣмейство. Сипъ му станѣлъ недостоенъ, злоупотрѣби държавни пари и сега се намира въ ареста. Заради това, като знамъ всецѣло положението на това лице, а и семейното му положение, азъ бихъ просилъ г-да нар. прѣдставители, да бѣдѣтъ тъй добри и приематъ това, което е рѣшила комисията. Съ това ще направятъ милость къмъ това сѣмейство, ще покажатъ, че знайтъ да цѣнятъ теглилата теглени въ азиатскитѣ зѣндани, отъ гдѣто много малко хора сѣ могли да излѣзѣтъ здрави и читави, и да сѣ живи днесъ. Заради това, надѣвамъ се, г-да народнитѣ прѣдставители ще погледнатъ тъй на тоя въпросъ и нѣма да откажатъ това, което комисията е присла.

Иор. Йоновъ: Г-да прѣдставители! Г-нъ докладчикътъ каза, че този човѣкъ едѣмъ минѣлата година напусналъ длѣжността си. Каза се, че има поборнически години и за пенсия му се считатъ двойно. Мисль, че ако има 5—6 години поборнически, които се считатъ двойно и други нѣколко като чиновникъ, би слѣдвало да получи пенсия като чиновникъ, но не отъ Нар. Събрание. Може да му се слѣдва повече отъ 100 лева споредъ Закона за пенсиитѣ на чиновницѣтъ; тогава защо само 100 лева да му даваме? Самъ г-нъ докладчикътъ каза, че минѣлата година просителътъ е напусналъ службата си.

Доклад.: Ще отговорѣ само това, че дѣйствително минѣлата година е напусналъ длѣжността си, но само 4 години е билъ чиновникъ и не може да се ползува съ пенсия, по закона за пенсиитѣ на чиновницѣтъ. Двѣтъ години въ затворътъ му се считатъ 4 и 4 години като чиновникъ 8 години. Слѣдователно, защото не може да получи пенсия като чиновникъ, за това комисията моли да му се отпусне отъ Нар. Събрание.

А. П. Семерджиевъ: Г-да прѣдставители! Азъ мислѣхъ да направѣхъ, сжщата забѣлѣжка, която направи г-нъ Ионовъ, но като чухъ възраженията или обясненията на г-на докладчика, нѣма какво да кажѣ; но ще забѣлѣжѣ, че споредъ свѣденіята излиза, че той е единъ отъ поборницитѣ. Това като е тъй, има г-да Законъ за поборницитѣ и най-добрѣ е да се проводи неговото прошение въ надлѣжното министерство, да се пенсионира съгласно Закона за поборницитѣ. Защото, ако вземемъ да отпускаме по 100 или 200 лева, по такъвъ начинъ, нѣма да намѣримъ никакъвъ край. — Моето мнѣние е, да се испроводи прошениято въ надлѣжното министерство и да се иска щото надлѣжния М-ръ да пенсионира просителя съгласно Закона за поборницитѣ.

Дим. Кознички: Азъ мислѣхъ, г-да прѣдставители, че не трѣбва така легко да се гледа на този въпросъ. Ще възражѣхъ, че не трѣбва да се проважда прошениято въ министерството. Не може да се пенсионира човѣкътъ съгласно Законътъ за поборницитѣ, защото Министерството на Вѣтр. Работи, има право да пенсионира хората само съ по 50 лева. Този човѣкъ, който е пружилъ рѣка въ Нар. Събрание, отъ което иска да го пенсионира, е човѣкъ, който е заслужилъ, та не трѣбва да го пращаме въ министерството и да кажемъ да се пенсионира съгласно Законътъ за пенситѣ на чиновницитѣ. Може би този нещастникъ до гдѣто му намѣрихъ мѣсто отъ гдѣ да го пенсионира, да умрѣ. Този човѣкъ не е отъ тѣзи чиновници, които на мѣсеца подписватъ вѣдомостта и получаватъ пари, а е човѣкъ, който съ орѣжжия въ рѣка се е борилъ за България тогази, когато не се е давало на българина да се говори за неговото име. За това не трѣбва така легко да гледаме на онѣзи нещастници, които сѣ дигнали орѣжжия за освобождението на България, защото създадохме Законъ за пенсиониране чиновницитѣ, които прѣспокойно и мирно на края на мѣсеца подписватъ вѣдомостта. Доста хубаво разисни г-нъ докладчикътъ, че не е билъ простъ поборникъ, а е водилъ чета, иживявалъ е срдства за да постигне добрата цѣль. Такива свѣденія ни сѣ дадени. Заради това, моля почитаемото Нар. Събрание, да се съгласи да се пенсионира този човѣкъ отъ Нар. Събрание, безъ да се праща въ министерството.

Юр. Юрдановъ: Мислѣхъ, г-да, че г-нъ Семерджиевъ, който прѣлагаше да се проводи това прошение въ М-рството на Вѣтр. Дѣла, останѣ много излѣганъ, понеже единъ поборникъ, единъ човѣкъ поборникъ, който е участвувалъ и прѣдприелъ да носи най-тѣжки вериги и боеве и съсипалъ тѣлото си, то ще кажѣхъ на г-на Семерджиева, че само бележитѣ, веригитѣ и белегчетата да му дамъ да поноси не да бѣде осѣденъ, не да бѣде затварянъ, а само да ги държи и носи до тамъ, азъ ще го пенсионирамъ отъ мене си съ 200 лева мѣсечно.

Моля да се прѣкратятъ дебатитѣ и да се приеме прѣдложението на комисията.

Доклад.: Едно нѣщо останѣ необяснено когато докладвахъ. Затова искамъ да добавѣхъ, че въ присѣдата

на този човѣкъ е било казано, че билъ главатаръ и подстрѣкателъ по възстанието.

А. П. Семерджиевъ: Г-нъ Инджевъ има право, ако сѣ такива заслугитѣ на този човѣкъ, за когото говоримъ, и не сѣмъ никакъ противъ прѣдложението на комисията; но може да има друга причина, за да се проводи прошениято въ М-рството на Вѣтр. Дѣла. Тази причина е: да се испита материалното състояние на този човѣкъ и именно за това, защото самъ г-нъ Инджевъ подигна въпросъ и каза, че е билъ състоятеленъ. Тази причина ме е карала да искамъ испращанието на това прошение въ М-рството на Вѣтр. Дѣла, което слѣдъ като испита за състоянието на този човѣкъ и ако намѣри за добрѣ да се пенсионира повече отъ колкото закона за поборницитѣ прѣдвижда, азъ нѣмамъ нищо противъ.

Божилъ Попповъ: Че този човѣкъ има право за пенсия, нѣма ника во съмнѣние. Първо и първо, той като поборникъ има право на пенсия, но ако вземемъ като поборникъ да го възнаградимъ и ако пратимъ прошениято му въ М-рството на Вѣтр. Дѣла, М-рътъ не може да му отпусне повече отъ 50 лева мѣсечно. Този човѣкъ, споредъ както каза г-нъ докладчикътъ, не е за 50 лева. Отъ друга страна, ще кажѣхъ на г-на Инджева да не докачва хората кога говори, само и само да каже, че билъ заслужилъ. Колкото за просителя, ако да бѣше изпълнилъ 15 годишна служба, щѣше да му се даде пенсия по закона за пенситѣ на чиновницитѣ. Но понеже този човѣкъ е заслужилъ, първо като чиновникъ, второ като поборникъ и трето, че ималъ сѣмейство доста голѣмо и нѣмалъ отъ никѣдъ поддрѣжка, а ималъ единъ синъ, който се намиралъ въ затвора за злоупотреби на държавни пари, то да се пенсионира отъ Нар. Събрание, е най-добрѣ. Като се съгласявамъ съ мнѣнието на комисията, и като считамъ въпроса за исчерпанъ, моля да се прѣкратятъ дебатитѣ.

Прѣдсѣд.: Желаетъ ли Нар. Събрание да се говори още? (Гласове: Не желаетъ). Който желаетъ да се говори още, да си вдигне рѣката. (Малцина вдигатъ). Нѣма да се говори. Който не приема да се отпусне пожизнена пенсия, въ размѣръ по 100 лева мѣсечно, на Димитръ Д. Видинлиевъ, да си вдигне рѣката. (Никой не вдига). Приема се.

Доклад.: Прощение отъ Дано Крачуновъ, изъ село Бежаново, Луковитска околия, Плевенски окръгъ, съ което проси възстановление на гражданскитѣ си и политически права, изгубени по една присѣда № 49 отъ 3 й Октомврия 1890 год. Той е билъ осѣденъ, но безъ да е затварянъ, билъ е помилванъ съ Княжески Указъ № 325. Прѣстѣжението му е било такъво, че въ качеството си на кметъ е задържалъ у себѣ си 1250 л. 40 ст., но понеже, когато му се поискали, не могълъ да ги заплати, далъ записъ на кмета, че ще ги исплати. Но актътъ, който е съставенъ отъ ревизора на М-рството проведенъ за тази цѣль, е билъ даденъ на прокурорството, което го е дало подъ сѣдъ и е билъ осѣденъ на три мѣсеци затворъ. Присѣдата слѣдъ като влѣзла

въ законна сила, по ходатайство прѣдъ Негово Царско Височество, просителѣтъ не стоялъ въ затвора. Моли Нар. Събрание да му се възвърнѣтъ гражданскитѣ и политически права.

Комисията прѣдъ видъ на това, че не е злоупотрѣбилъ тѣзи пари и като не могълъ да се защити, билъ осѣденъ на три мѣсеци затворъ, което наказание влече отнемане гражданскитѣ и политическитѣ права и че има приказъ по М-ството на Вѣтр. Дѣла, съ който се отчислява като членъ на Общ. Съвѣтъ, за какъвто два пѣти е билъ избираемъ, като взе прѣдъ видъ още, че има свидѣтелство, че се ползува съ добръ авторитетъ между сѣселянитѣ си и се избиралъ на два пѣти за членъ на Общ. Управление, взе рѣшение да му се възвърнѣтъ гражданскитѣ и политически права.

Зах. Градинаровъ: Азъ ще моля г-на докладчика да ми обясни, съществува ли присѣда приложена къмъ прошеніето, отъ която да се вижда, че му сѣ отнети гражданскитѣ и политически права?

Доклад.: Съществува присѣда, но въ нея не се казва, че му се отнематъ тѣзи права, но има приказъ отъ М-ството на Вѣтр. Дѣла, съ който се изключва просителя отъ Общинския Съвѣтъ, въ който билъ членъ, тъй като върху му тежала присѣда.

Зах. Градинаровъ: За да бѣдемъ послѣдователни въ своитѣ рѣшения и да не правимъ туй, което не трѣбва да правимъ, или да не правимъ излишни работи, т. е. да градимъ къща която е вече направена, менъ ми се чини ще направимъ по-хубаво, ако настоящето прошение се остави висяще и се прѣпрати на г-на М-ра на Правосѣдието, който е единчката компетентна властъ да издири, ако сѣ отнети правата на този човѣкъ, има ли основание да му се възвърнѣтъ, и само слѣдъ като се вземе неговото мнѣние, тогава прошеніето да се докладва въ Нар. Събрание и се вземе рѣшение по него. Инѣкъ ще бѣде прибѣрзано, ако дадемъ сега по него каквото и да било рѣшение.

Доклад.: Г-да прѣдставители! Азъ не можъ да се съглася съ исказаното отъ г-на Градинарова мнѣние, тъй като М-ството на Вѣтр. Дѣла горѣ-долу трѣбва да е взело въ съображение това, когато е издавало този приказъ. Въ приказа се казва, (чете): „Възъ основание чл. чл. 17 и 28-й, п. 5 отъ Закона за селскитѣ общини увольнявамъ отъ длѣжностъ члена на Бежановския селски Общински Съвѣтъ, Луковишка околия, Плъвенски окръгъ, Дано Крачуновъ, понеже той е осѣденъ за злоупотрѣбление на държавни сумми.“ Тѣй щото, излиза че М-ството е изучило и обсъдило много хубаво този въпросъ, и слѣдъ туй е отнело правата на просителя. То не можеше да направи това въпрѣчи закона. Сега, Събранието трѣбва да обмисли, да ли трѣбва да се възвърнѣтъ на просителя правата или не трѣбва; но да се испраща прошеніето въ М-ството, азъ не виждамъ никаква нужда.

Ив. Стойновъ: Г-да прѣдставители! Туй прошение, съ което се иска възвръщане на граждански и поли-

тически права не е първо, което се е подало въ Нар. Събрание. Този въпросъ е принципаленъ, и въ миналата третя редовна сесия отъ VI Обикновено Нар. Събрание, имаше двѣ-три такива прошения. Възбуди се въпросъ: има ли законъ, на основание на който да се възвръщатъ гражданскитѣ и политически права на едно лице, понеже правата се отнематъ съ законъ, а отъ друга страна, тѣ сѣ наказания, които допълняватъ едно друго наказание. Тѣй щото, за да може да се повърнѣтъ на едно лице гражданскитѣ и политически права, — за щото прѣстъпникътъ може да се поправи, наказанието му — било частъ отъ него било изцѣло — може да се опрости, а пъкъ възвръщане на гражданскитѣ и политически права не се прѣдвижда въ закона, понеже въпросътъ е принципаленъ, — трѣбва да се разрѣши изобщо отъ Нар. Събрание за всички лица, на които сѣ отнети тѣзи права. Отъ друга страна, понеже споредъ присѣдитѣ сѣдилищата тълкуватъ, че ако по извѣстенъ членъ отъ закона се прѣдвижда отнемане на гражданскитѣ и политически права, безъ да бѣде това указано въ присѣдата, сѣдилищата и въобще властитѣ зиматъ това за мотивъ, че понеже прѣстъпникътъ е осѣденъ съгласно еди-кой си членъ, въ който се прѣдвижда отнемане гражданскитѣ и политически права, то на туй основание не му допущатъ да упражнява своитѣ граждански и политически права. Като е тѣй, тукъ сѣ се появявали лица съ прошения безъ да е било обозначаваемо въ самата присѣда, че сѣ отнети гражданскитѣ имъ и политически права, и ние на такива лица сме имъ възвръщали правата. Тукъ този въпросъ не се е разглеждалъ въ по-широкъ размѣръ, та да видимъ, да ли когато на единъ подѣждимъ се налага нѣкакво наказание, не трѣбва да се напише то въ присѣдата, и да ли щомъ въ присѣдѣта не е казано, че му се отнематъ гражданскитѣ и политически права, не може да се сматра, че тѣ не му сѣ отнети. Ако ли пъкъ трѣбва да ги сматраме съгласно закона за отнети, какъ тогава трѣбва да става повръщаніето имъ. Да ли Нар. Събрание е компетентно да върши това безъ съгласието на Държавния Глава. Въ данния случай, властитѣ, които сѣ наредени да ръководятъ тѣзи работи, да прилагатъ извѣстно наказание, да наблюдаватъ прѣстъпникитѣ, трѣбва да притѣжаватъ свѣдения по всѣки единъ прѣстъпникъ кога и какъ е поправилъ повѣдението си. Когато човѣкътъ се поправи, то заедно съ опрощаване или намаляванието наказанието му, се повръщатъ и гражданскитѣ и политическитѣ му права.

Заради това, като се присѣдинявамъ къмъ мнѣніето на г-на Градинарова, ще моля, както г-на докладчика, тѣй и г-да народнитѣ прѣдставители, да се съгласятъ, щото това прошение да се испрати на г-на М-ра на Правосѣдието съ прѣпорѣка, слѣдъ като изучи въпросътъ по принципъ, да внесе въ Нар. Събрание едно прѣдложение общо, като какъ именно да се уреди този въпросъ, та по единъ законъ да става повръщаніето на гражданскитѣ и политически права на хората.

М-ръ Д-ръ Помяновъ: Г-да прѣдставители! Азъ ще моля този въпросъ да остане висящъ за сега, тъй като Министерството на Правосъдието, което трѣбва да даде гласътъ си по него, нѣма никакви свѣденія по това прошение. Ако на просителя сж отнети гражданскитѣ и политически права, то не е тъй лесно Нар. събрание да му ги въстановява. Нар. Събрание може да опрощава даждия, глоби и пр., но да въстановява граждански и политически права току така и безъ знанието на Министерството на Правосъдието, не е възможно. Нар. Събрание, въ такива случаи, трѣбва да дѣйствува съ знанието и съгласието на Министерството на Правосъдието, и то нѣкъ да дѣйствува едновременно съ знанието на Короната. Не може да се въстановяватъ граждански и политически права на единъ просителъ, който е подалъ заявление, безъ да се разбере да ли има основание да му се възвръхнѣтъ отнетитѣ права. За туй ще моля, понеже по този въпросъ Министерството на Правосъдието не е сезирано и не го е изучило, то да се допита комисията или да се съобщи прошениято въ Министерството на Правосъдието и тогава да се рѣши отъ Нар. Събрание. (Гласове: Съгласни!).

Докладъ: Г-да прѣдставители! Има само вкратцѣ да обяснѣмъ на Нар. Събрание нѣкои нѣща. До колкото помнѣмъ, минѣлата година ние разгледахме нѣколко такива прошения. (Гласове: Въпросътъ се рѣши! Шумъ). Азъ не могъ да се не съгласѣмъ съ г-на М-ра, но слѣдъ обяснението което ще дамъ, ще моля г-на М-ра да се присѣдини къмъ мнѣнието на комисията. Минѣлата година, извѣстно ви е — вземете протоколитѣ и ще видите — че сме възвръхнали гдажданскитѣ и политически права на нѣколко такива лица. Присѣдствувалъ е и г-нъ М-рътъ на Правосъдието, но не се е указало нужда да се вземе неговото мнѣние. (Гласове: Законъ за това нѣщо нѣма!). Министерството се е съгласявало и е отетѣжвало, защото туй право има само Нар. Събрание.

Зах. Градинаровъ: Г-да прѣдставители! Не само за туй прошение, но азъ ще моля Събранието да вземе едно общо рѣшение, освѣнъ за всичкитѣ подобни прошения, които се намиратъ въ прошетарната комисия и които може би да сж 5, 6, 10, 15, но не зависимо отъ това, и за всички прошения, които искатъ българско подданство, които сж свързани съ дѣйствующитѣ закони, да не се дава право на прошетарната комисия да ги докладва въ Събранието, но на сждебната комисия, която да ги докладва съ съгласието на г-на М-ра на Правосъдието, който е главний прокуроръ на държавата, защото тя е компетентна да изучи по-тънко и по-обстоятелствено въпроситѣ и да докладва нѣщо подготвено, та да не се бави Нар. Събрание при разрѣшаванieto на нѣкои въпроси. (Гласове: Прието!). Нар. Събрание не трѣбва да обръща внимание какво е правило минѣлата година, или минѣлата сессия, защото, ако сме направили тогава нѣщо несъзнателно, не

трѣбва тази година да го направимъ съзнателно. Азъ вѣрвамъ, че г-нъ М-рътъ на Правосъдието и Нар. Събрание ще се съгласѣтъ съ туй мое прѣдложение.

Докладъ: Съгласявамъ се съ мнѣнието на г-на М-ра.

Прѣдсѣдъ: Понеже г-нъ докладчикътъ се съгласява съ г-на М-ра, то нѣма какво да се говори повече.

Докадъ: Прощение отъ Димитръ Ив. Багриновъ, поборникъ, жит. отъ гр. Севлиево, билъ пенсиониранъ съ 50 лева мѣсечно, сега проси да му се отпуснѣтъ 200 лева, понеже му се измѣнило семейното положение: ималъ сега 5 дѣца малолѣтни — отъ 13 до 1 1/2 година. Имоти ималъ едно лозе и една къща, които стрували 1370 лева, безъ да му даватъ нѣкакъвъ доходъ. Има четири свидѣтелства, които удостовѣряватъ неговото поборничество, билъ въ четата на Ботева, билъ затварянъ и сѣдѣлъ 2 години въ турскитѣ зѣдани.

Комисията, прѣдъ видъ на многочисленното му сѣмейство и неговата старостъ, съгласи се да се увеличи пенсията на тоя просителъ отъ 50 на 80 лева мѣсечно, и моли Нар. Събрание да приеме това увеличение.

Иор. Иордановъ: Г-да прѣдставители! Това лице е било пакъ отъ Ботевата чета, билъ е мой другаръ; но при всичко това, когато му се отпуснѣти 50 лева пенсия, азъ мисля, че 50 лева мѣсечно на Димитръ Багриновъ сж доволно. Може да ми бѣде братъ, но трѣба да мислимъ, че имаме и данѣкоплатци, които плащатъ. Зарадъ туй, азъ ще моля Нар. Събрание, а така сжщо и почитаемата комисия, да остане това прошение безъ послѣдствие.

Зах. Градинаровъ: Азъ моля да обясни г-нъ докладчикъ, коя година е отпуснѣта на тоя просителъ пенсия 50 лева, на какво основание му сж отпуснѣти, кои сж били даннитѣ, и отъ кога на послѣ се измѣнило семейното му положение, че сега да има мотиви, щото пенсията му да се увеличи.

Азъ до колкото помнѣмъ, и, ако паметта ми не мелѣже, на тогозъ просителя е отпуснѣта пенсия въ пѣрвата сессия на VI-то Обикновено Нар. Събрание. (Гласове: Въ V-то Събрание). Може би въ третата сессия на V-то Нар. Събрание. Отъ тогазъ насамъ при тази старостъ на просителя за нищъ неспособенъ, да се е увеличило семейството му и да се е промѣнило сѣмейното му положение — това не разбирамъ. Освѣнъ, това, нѣка бѣде добъръ г-нъ докладчикътъ да ни обади, на какво основание Нар. Събрание е отпуснѣло пенсия на този поборникъ, какви документи е прѣдставилъ тогазъ, какво е било тогавашното му положение, какво е и сегашното му? И въобще, като се базираме върху тозъ въпросъ, да видимъ, има ли основание, да ли трѣба да му се увеличи пенсията, и има ли за това право.

Ив. Стойновъ: Г-да прѣдставители. Както чухте, г-нъ докладчикътъ каза, че отъ V-то Обикновено Нар. Събрание е билъ пенсиониранъ въпросниятъ просителъ Димитръ Багриновъ, отъ Севлиево, като поборникъ. Незнакъ, какъ тъй легко поглежда почитаемата комисия на въпроситѣ, когато тѣ идѣтъ да докачатъ минѣли рѣ-

шения на Нар. Събрание. Преди всичко, Нар. Събрание постанови единъ законъ, съ който се увеличи възможността за пенсионирането на поборниците отъ страна на М-вото на Вътрешнитъ Дѣла. М-вото на Вътрешнитъ Дѣла можеше напредъ да пенсионира поборници най-много съ 300 франка годишна пенсия. Почитаемото Нар. Събрание намѣри за нужно да увеличи тази сума, понеже сумата съ която можехъ да се пенсионира поборници е малко, и ѝ увеличи на 600 франка на година. Тѣй постановено едно рѣшение на Нар. Събрание, рѣшение, което почива на най-реални условия, азъ мисля, че прошетарната коммисия нѣмаше основание да игнорира по такъвъ начинъ това рѣшение. Това е специално едно рѣшение, зето пакъ отъ същото това Събрание, зето касателно подобрѣние положението на поборниците, и туй рѣшение имъ дава 50 лева мѣсечно, или съ други думи, 600 лева годишно, сума съ която може да живѣе единъ поборникъ съ такова сѣмейно положение, въ каквото е настоящия просителъ. И азъ мисля, че за да може да се измѣни подобно рѣшение отъ Нар. Събрание, трѣба да има данни, трѣба да има обстоятелства, които дѣйствително да биждатъ въ очи за измѣнението на рѣшението. Ако вземемъ да погледнемъ на учрежденията какъ вървятъ легално, какъ слѣдватъ по-нататъкъ по своитѣ рѣшения, какъ единъ съждъ не може да отмѣни едно свое опрѣдѣление, ако пѣма нѣкои нови обстоятелства, трѣбва да дойдемъ до заключение, че също и ние, като образецъ, не можемъ да измѣнимъ рѣшението си зето по-напредъ, ако нѣма никакви нови и силни обстоятелства, които да дождатъ да ни докажатъ, че просителътъ съ 50 лева на мѣсець не може да си прѣхранва сѣмейството. Като сѣ игнорирани въ коммисията законътъ и специалното рѣшение на Нар. Събрание за поборниците, зарадъ туй съмъ противъ повдигнатия отъ страна на коммисията въпросъ, за увеличение пенсията на тоя поборникъ, и прѣдлагамъ прошенето да се остави безъ послѣдствие. (Гласове: Прието).

Доклад.: (Гласове: Прието . . .). Моля, какъ тѣй прието, прието. (Гласове: Прието!) Моля, тукъ се напада цѣла коммисия.

Г-да прѣдставители! Азъ ми се чини, че доста добръ казахъ, и туй е записано въ протоколитъ, че сѣмейното положение на тоя просителъ не се е измѣнило отъ първата сессия на V-то Обик. Нар. Събрание насамъ съ петъ дѣца, но че се е измѣнило съ едно дѣте. Той ималъ сега 5 дѣца, отъ 13 до 1½ година. Така щото г-да ораторитъ трѣбваше да прибѣгнатъ до помощта на математиката, за да видятъ, че отъ първата сессия на V-то Обик. Нар. Събрание сѣмейното положение се измѣнява, и отъ друга страна той е остарѣлъ. Азъ немогъ да разберъ, когато коммисията се обвинява, че нѣмала събрали нуждитѣ свѣдения, какво по-нататъкъ да направи, когато законътъ изрично казва, че когато има за поборничеството на едно лице свидѣтелство отъ трима души, е достатъчно. Просителътъ е

земалъ участие въ политическитѣ движения по освобождението на България, билъ въ четата на Раковски, Дѣдо Цеко Войвода, войводата Теня Людцкановъ, минавалъ Дунава по възбуждане българитѣ на въстание въ 1867 год., билъ въ четата на Ботева, хванали го турцитѣ, и 3 години стоялъ арестуванъ. И таквоя рѣшение, за каквото г-нъ Стойновъ казва, че Събранието нѣмало право да го измѣнява, ние сега преди малко го измѣнихме, като увеличихме пенсията на единъ другъ поборникъ. И разбира се, коммисията не можеше да не съчете за измѣнено положението на този човѣкъ, като възстанникъ, и има дѣте на година и половина. Коммисията е имала прѣдъ видъ туй, и зарадъ това е земала туй рѣшение. Остава на г-да прѣдставителитѣ да се съгласятъ или не съ мнѣнието на коммисията.

Д. Йовевъ: Г-да прѣдставители! Колкото се касае до заслугитѣ на просителя, въ туй засѣдание не се е възбуждалъ въпросъ, и тѣ оставатъ да се цѣнятъ тѣй както по-рано сѣ прѣцѣпени. Самъ г-нъ докладчикътъ въ мотивитѣ си дойде да спомене, че заслугитѣ на просителя не сѣ били правилно оцѣнени, и слѣдователно, Нар. Събрание трѣбва сега да исправи една своя грѣшка и да му даде туй, което му се пада. Г-нъ докладчикътъ призна, че правилно е прѣцѣнено прошенето по отношение заслугитѣ на просителя и прилично е възнаграденъ той; но понеже сѣмейното му положение се измѣнило, понеже билъ старъ, зарадъ туй трѣбвало да се увеличи пенсията му. Прочее, мотивътъ на коммисията е, че просителътъ е станалъ инвалидъ. Днесъ ние трѣбва да разискваме само тоя въпросъ, понеже въпросътъ за заслугитѣ е разрѣшенъ. За инвалидността на просителя, доводитѣ на коммисията сѣ твърдѣ слаби; защото отъ думитѣ на г-на докладчика вие чухте, че той притѣжава достатъчни физически сили и преди година и половина е могълъ да даде животъ на още единъ членъ отъ сѣмейството си. Слѣдователно, по тази причина, той не може да се съчете за инвалидъ. Той се явява прѣдъ нашитѣ очи, като лице, което може да дава животъ и да продължава живота на неговото сѣмейство, и на нашето общество, като му придава прѣсни сили (Гласове: Вѣрно!) и ние не можемъ, повтарямъ, да го сметемъ за инвалидъ.

Зарадъ туй, мотивитѣ на коммисията, за увеличение пенсията на този просителъ, не трѣбва да се зематъ въ внимание, и, вѣрвамъ, ще се съгласите, че трѣбва да се остави пенсията му на същия си размѣръ, защото не се доказа че заслугитѣ му не сѣ правилно оцѣнени на врѣмето. (Гласове: Исчерпанъ е въпросътъ).

Гер. Караколевъ: Г-да прѣдставители! Азъ нѣмамъ нищо. Само ще кажа на г-на Стойнова, че не трѣбва да упрѣква коммисията, защото и азъ съмъ членъ отъ тази коммисия, и да не мисли, че всички сѣ съгласни съ това рѣшение. Той се отнесе къмъ коммисията, обаче и тамъ се дѣлжтъ на двѣ страни, и имаше болшинство когато се зе това рѣшение. И г-нъ Стойновъ да не отказва че други прошения таквизъ не сѣ се внасяли

тукъ. Даже прѣзъ минѣлата сесия се внесе прошенито на Сливенския войвода, съ мустакиѣ, който бѣше тукъ прѣставителъ, искаше и той 200 лева, и паднѣ. Но внасятъ се такива прошения. И, ако питате, моето лично мнѣние, азъ не съмъ на мнѣние да му се увеличи. Но това само искамъ да кажѣ на г-на Стойнова, да не упрѣкава комисията, и да се не казва че не се внасятъ таквизъ прошения. Внасятъ се. Тѣй щото, мнозина отъ насъ има, които не сѣ съгласни съ мнѣнието на комисията.

Дим. Кознички: Нѣма какво да се говори, г-да прѣдставители. И азъ тоже бѣхъ противъ увеличението на тази пенсия. Но ще моля онѣзи г-да прѣдставители, които ставатъ да говорѣтъ и искатъ да обвиняватъ комисията, малко по съ уважение да гледатъ на неѣ, и да не искатъ мотиви и докладчици такива, щото да можели напълно, като адвокати, да убѣдятъ сѣдиитѣ. Тукъ, мисля, не е тѣй; тукъ е г-да, Нар. Събрание, и то може да рѣшава за или *противъ* прѣдложението. Комисията чрѣзъ обяснения на приятели и други, и чрѣзъ документитѣ и всичкитѣ книжа, дошла е до туй заключение. Нѣмахъ право онѣзи г-да прѣдставители да упрѣкаватъ комисията. Мисля, че въпросътъ е исчерпанъ, понеже и азъ самъ съмъ билъ противъ увеличението, и прѣлагамъ да се прѣкратѣтъ дебатитѣ. (Гласове: Исчерпанъ е въпросътъ!).

Зах. Градинаровъ: Искамъ думата.

Прѣдсѣд.: Исчерпанъ е въпросътъ.

Зах. Градинаровъ: Моля, тукъ се нападатъ адвокатитѣ; тукъ има лични доказанія.

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение за прѣкращение на дебатитѣ.

Зах. Градинаровъ: Искамъ думата за обяснение, защото ни нападнахъ.

Прѣдсѣд.: Моля ви г-нъ Градинаровъ! Не му е тукъ мѣстото за частни расправи.

Зах. Градинаровъ: За разяснение искамъ думата.

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение за прѣкращение на дебатитѣ. Който не приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Меншество). Малцина вдигатъ; значи, прѣкращаватъ се дебатитѣ.

Ще се гласува прѣдложението на комисията. Който приема прѣдложението на комисията: да се увеличи пенсията на Димитръ Ив. Багряновъ отъ 50 на 100 лева мѣсечно, да си вдигне ржката. (Меншество). Меншество вдига, значи не се приема.

Доклад. К. Диневъ: Прошение отъ Сехеръ Ханжмъ Х. Салиева, родомъ отъ гр. Севлиево, а живуща по настоящемъ въ с. Малкочево, Севлиевска околия. Тази просителка моли да ѣ се отпусне пенсия за едни нейни заслуги въ врѣме на възстанието. Тя е прибирала у дома си възстаници, давала имъ е сѣдѣйствие и ги хранила. За това има три свидѣтелства, а именно: 1) свидѣтелство отъ Малкочевското селско общинско управление подъ № 801 отъ 1892 год.; 2) свидѣтелство отъ 12 души първенци жители отъ с. Малкочево, Севлиев-

ска околия и 3) свидѣтелство отъ Севлиевското Градско Общинско Управление подъ № 2303 отъ 1892 год., въ което се казва, че тая просителка е била членъ отъ богато и благородно сѣмейство, което сѣмейство, слѣдъ Руско-Турската война е измрѣло и се е распилѣло, а останѣла само просителката, която е на 63 год. възраст и дѣщеря ѣ. Тѣ сѣ останѣли безъ никакви сродници и безъ никакви движими и недвижими имоти, защото всичко, което имали, било разграбено отъ турцитѣ. На сѣщото прошение има надписъ отъ Севлиевския Окр. Управителъ, подъ № 4815, отъ 20-й Октомврий, 1893 год., който казва, че до колкото се простиратъ събранитѣ отъ него свѣдения за тази просителка, тя дѣйствително е правила добрини и услуги на българитѣ. Въ прошенито си просителката казва, че тя сѣ извѣстенъ рискъ, рискъ на живота си прѣдупрѣждавала е много съучастници въ българскитѣ народни движения — за които е узнавала отъ турскитѣ власти — да бѣгатъ когато турскитѣ власти сѣ успѣвали да стѣпнѣтъ по диритѣ имъ; помагала е морално и материално на много пострадавши български сѣмейства въ с. Кравеникъ и Ново-Село и макаръ и да е подканяна и застрашавана отъ сѣсѣдитѣ си турци да се изсели, но тя не приела това, а е избѣгала отъ рѣдѣтъ имъ и се укрила съ единственната си дѣщеря Саабие, която тогава била малка и останѣла въ България; за тѣзи ѣ симпатии къмъ българитѣ, сѣсѣдитѣ ѣ турци ограбили всичкитѣ ѣ имоти и богатства.

Комисията, като земѣ прѣдъ всичкитѣ заслуги на тая просителка, и като зема прѣдъ видъ бѣдното ѣ положение, въ което тя се намира, рѣши: да ѣ се отпусне 30 лева мѣсечна пенсия. Това комисията направи, понеже, тя не е поборница и прошенито ѣ не може да бѣде пратено въ министерството, за да ѣ отпусне пенсия.

Комисията намѣри, че тази просителка заслужава да ѣ се отпусне 30 лева мѣсечна пенсия, и моли Нар. Събрание да приеме това прѣдложение. Разбира се, Събранието е свободно да приеме или не това прѣдложение, но ако се отпусне такава пенсия на просителката, нѣма да се даде Богъ знае, каква голѣма сума.

Юр. Юрдановъ: Г-да прѣдставители! Азъ ще моля г-на докладчика да обясни: въ Малкочево сѣществуваше ли въ турско врѣме българинъ? (Доклад. К. Диневъ: Тя сега тамъ живѣе, а е родомъ отъ г. Севлиево). Никога българскиятъ възстаникъ, г-да прѣдставители, който тичаше за свободата на отечеството си, не е приемалъ да отиде въ турско село, мѣжду турци и съ турци да работи! (Гласове: Не е истина). Българскиятъ възстаникъ е работилъ само между българи, срѣщалъ се е съ българи, на които се е довѣривалъ, само съ тѣхъ е работилъ, даже не съ всички българи. Той никога не се довѣривалъ на турци и на женски кадѣни. (Смѣхъ).

За това азъ ще моля, г-да прѣдставители, такива прошения да се оставятъ безъ послѣдствие, защото прошетарната комисия не знае селото Малкочево, не

знае работитѣ какъ сж били едно врѣме. (Конст. Поповъ: Не е истина). Тия документи не сж достатѣчни за да ни убѣдѣтъ, да отпуснемъ пенсия на просителката.

За това, азъ ще моля Събранието да има прѣдвидѣ, че имаме данѣкоплатци и да не допускаме на гърба на тия данѣкоплатци да се угояватъ такива хора. За това, азъ ще моля, г-да прѣдставителитѣ, такива прошения да се оставѣтъ безъ послѣдствие. То е срамъ и позоръ, ако удовлетворяваме такива просители. (Гласове: Лъжешъ). Може да направите каквото искате, народниятъ бюджетъ е въ рѣцѣтъ ви раздайте го!

Зах. Градинаровъ: Г-да прѣдставители! Позволете ми да ви кажж, че днесъ се убѣдихъ отъ части, че ако не всичкитѣ членове на комисията, то нѣкои отъ тѣхъ се показватъ доста щедри въ раздаването на пенсиитѣ. Добрѣ забѣлѣжи г-нъ Юрдановъ, че документитѣ, които ни се прѣдставяватъ не сж отъ тая категория, за да могатъ да ни убѣдѣтъ, че дѣйствително, нѣкоя си Сехеръ Ханжмъ е била една отъ тѣзи български патриотки, които съ рискъ на живота си въ врѣме на възстанието сж укривали българскитѣ възстаници; защото селото Малкочево, позволете ми да ви кажж, като е на границата мѣжду Търновския и Севлиевокия окрѣзи, азъ имахъ случай да го посѣтя още въ 1879 г., и знаж, че то бѣше съвършено разорено отъ близнитѣ български села. Въ турско врѣме, нито единъ българинъ, нито едно българско сѣмейство не живѣеше въ това село. Слѣдователно, туй село, което днесъ е заселено съвършено отъ българи, да издава свидѣтелство, че тая Сехеръ Ханжма е била патриотка, че тя е хранила българскитѣ възстаници и имъ е съдѣйствувала въ възстанието, е съвършено неоснователно; защото тѣ не сж могли да живѣятъ тамъ и да видѣтъ, какво е правила. Независимо отъ туй, хората отъ туй село, Малкочево, сж били най-първитѣ харамии и разбойници мѣжду населението въ Търновския и Севлиевокия окрѣзи. Туй нѣщо, нѣма нужда да се доказва, понеже уважаемитѣ г-да прѣдставители отъ Търново, Севлиево и Габрово сж тукъ и могатъ да кажѣтъ, че тия хора сж се отличавали съ разбойничество.

Мене ми се чини, че нѣма нужда г-нъ докладчикъ съ своето краснорѣчие да убѣждава г-да прѣдставители, да ги учи на математика и да ни увѣрява въ патриотизма на Сехеръ Ханжмъ Хаджи Салиева. Азъ съмъ билъ съврѣменникъ въ врѣме на движенията въ турско врѣме — още и по-напрѣдъ въ врѣмето на дядо Жельо — и невѣрвамъ, и най послѣдния български патриотъ, на билъ той овчаръ или земледѣлецъ, да се е довѣривалъ не на Сехеръ Ханжмъ Хаджи Салиева, но и на Мехмедъ Ефенди защото, самото име *ефенди* и *ханжмъ* твърдѣ злѣ звучеше въ ушитѣ на българитѣ въ онова врѣме. Богъ знае подъ какви влияния сж издадени тия свидѣтелства, които тая ханжма прѣдставлява.

Не искамъ да говоря за уважаемия Севлиевокия Окр. Управителъ, г-нъ Поповъ, за когото се споменж, че е направилъ надписъ, съ който се удостоверява, че тая ханжма е правила добрини на българитѣ. Може би,

и той да е билъ въведенъ въ заблуждение отъ своитѣ органи, съзнателно или несъзнателно; защото г-нъ Поповъ е дошелъ въ тоя окрѣгъ не по-рано отъ мѣсець Юний т. г. Този Окр. Управителъ е човѣкъ, който нѣма повече отъ 32—33 години, слѣдователно той не е въ положение да знае, какво се е вършило прѣди 17—18 години въ Търново и Севлиево, макаръ че е отъ Търновския Окрѣгъ. Понеже, споредъ мене, не се прѣдставяватъ тукъ никакви доказателства, които да ни убѣдѣтъ въ патриотизма на тая Сехеръ Ханжмъ Хаджи Салиева, азъ съмъ на мнѣние да се остави прошението ѝ безъ послѣдствие. Не за туй, че съ 20—30 лева мѣсечна пенсия ще да се опропасти българската хазна; но за туй, че ще направимъ едно нѣщо, което много лошо ще бие въ очитѣ на хората; и главно е, че Нар. Събрание дава пенсия на една жена, на нѣкоя ханжма, че била прибирала при себѣ си българскитѣ възстаници, или ги била хранила и укривала. Признавамъ, че е имало турци, по происхождение българи, които само сж носили името мюсюлмани, а пѣкъ въ сжщностъ тѣ сж били отъ българска народност, признавамъ, че тѣ сж съчувствували на българскитѣ движения; но до сега никога не съмъ чувалъ нѣкоя си ханжма *Сехеръ* или *Хайше* да е помагала на българскитѣ възстаници; до сега такова нѣщо не съмъ чувалъ, нито ще чужъ нѣкога, че се е намѣрвала нѣкоя Сехеръ Ханжмъ, която да е помагала на българскитѣ възстаници. Всичко може да бѣде вѣрно на тоя свѣтъ, но само туй нѣщо не може да бѣде. Абсолютно, казвамъ, невъзможно е тази ханжма да бѣде патриотка.

За туй, азъ прѣдлагамъ това прошение на тая ханжма да се остави безъ послѣдствие.

Ан. П. Семерджиевъ: Г-да прѣдставители! Азъ мисля, че е излишно да се говори повече по този въпросъ, понеже се знае, че такива заслуги, каквито се приписватъ на тая жена, почти сж невъзможни. Освѣтъ това, г-да прѣдставители, помнете, че ако пенсионирате тая жена за такива заслуги, които не можахъ да се докажѣтъ, то какво ще правимъ ние съ вдовицитѣ, на които мжѣтъ сж умрѣли въ възстанието, и вдовицитѣ които ходѣтъ съ черни шами на главитѣ си? Най-добрѣ би било, ако Събранието намѣри, че тази ханжма е заслужила по българското възстание, да ѝ се даде едноврѣменна помощъ, а не да се пенсионира. Защото, тогава трѣбва да пенсионираме всичкитѣ български вдовици, на които мжѣтъ сж измрѣли въ врѣме на възстанието, и тогава не може да му се намѣри край.

Л. Дуковъ: Г-да прѣдставители! Комисията разбира се, основаваше се на това, че отъ разни общини има завѣрени свидѣтелства, въ които се казва, че тая жена дѣйствително е заслужила, като е прикривала и хранила нѣкои възстаници. Азъ не разбирамъ това, че ако единъ българинъ е приелъ въ къщата си възстаници и ги е укривалъ, то неговата постѣпка да се счита за услуга и патриотизмъ; а пѣкъ ако такова нѣщо е направено отъ една туркиня, то да не се счита за

услуга. Ако едно сѣмейство, или нѣкой възстанникъ по това врѣме е намѣрилъ подпорка, въ това критическо врѣме, било у българка или туркиня, било у българинъ или мюсюлманинъ, то все трѣбва да се счита за благодарение. Ако се каже, че турцитѣ не сж спомогнали на нѣкой българи въ врѣме на възстанието или Русско-Турската война, азъ най-искренно можъ да кажъ, че по нашитѣ страни, ако и да не станѣха кланета, но бѣха въ ладвечерието си, намѣриха се у насъ такива турци, които спасихъ нашитѣ села. (Зах. Градинаровъ: А не и туркини). Разбира се, все едно е, били тѣ турци, или туркини. Колко сж, г-да, тѣзи мюсюлманки, които искатъ отъ насъ пенсии за свои заслуги? Една или двѣ. И азъ съмъ отъ пестеливитѣ хора, но въ такива случаи нѣма нужда, и не трѣбва да се скѣпимъ.

Коммисията се е основала на тия документи, които сж приложени при прошенieto на тая просителка. Тия свидѣтелства сж издадени едното отъ Общ. Управление на с. Малкочево, другото е отъ Севлиево Гр. Общ. Управление, третото е отъ нѣколко души първенци на с. Малкочево, а при това има и единъ надписъ отъ Севлиевския Окр. Управителъ. Всичкитѣ тия свидѣтелства сж издадени на основание на нѣкои събрани данни, а не туку тѣй. Ако ние се скѣпимъ за тия 30 лева, ще направимъ една обида, защото и турцитѣ сж наши подданници и тѣ иматъ равни права съ българитѣ, а такива турци, които сж заслужили на България въ това врѣме, сж твърдѣ малко. Нека бждемъ справедливи въ този случай, и да не се скѣпимъ за тия 30 лева. Ние не трѣбва да отказваме заслугитѣ на турци, които сж могли да помогнатъ въ онова врѣме. Заради това, азъ моля Събранието да се съгласи съ прѣдложението на коммисията да се отпусне на тая просителка 30 лева мѣсечна пенсия. Нѣма да бжде срамъ и позоръ, както каза г-нъ Юрдановъ, ако удовлетворимъ тая просителка, като ѝ отпуснемъ такава пенсия. Ние отпускахме на нѣкои хора много по-голѣми пенсии и тогава не се скѣпѣхме. А сега, когато се касае въпроса за една бѣдна жена, съ такива доказани, чрѣзъ документи, заслуги, да се скѣпимъ? Не разбирамъ, защо ще бжде срамъ и позоръ, ако отпуснемъ една малка пенсия на тая жена. Заради това, моля г-на Юрданова да не казва, че Събранието ако приеме рѣшението на коммисията, то ще бжде за срамъ и позоръ.

Доклад.: Г-да прѣдставители! Вие чухте, че въ днешното засѣдание на Нар. Събрание много се упрѣкава коммисията. Тукъ е въпросътъ за едно прошение, отъ когото и да било, но има документи. Коммисията ги изучи и взе едно рѣшение. Сега, за туй да се упрѣкава коммисията, азъ неможъ да се разберъ. Какво е направила тя? Нищо. Каза се, че не трѣбвало да се отпуска на тая туркиня пенсия. Не отпускайте, и азъ съмъ съгласенъ, но това е мое частно мнѣние. Азъ като докладчикъ, докладвамъ мнѣнието на коммисията, въ която при разискванието на това прошение имаше нѣкои, които бѣхъ противъ; но както на всѣкъде, гдѣто

има събрание има и вишегласие, тѣй е и въ коммисията. Болшинството на коммисията, зема рѣшение, което ви докладвахъ, и нѣма защо да се правятъ упрѣки. Ако щете, отпуснете пенсия на тая жена, ако ли не, не отпускайте, нѣма какво да загубимъ, азъ ще бжде принуденъ да оттегля рѣшението на коммисията. (Гласове: Да не се оттеглява).

К. Поповъ: Г-да прѣдставители! Г-нъ Юрдановъ каза, че нѣмало турци, които да сж съчувствували на българскитѣ възстания, и които да сж крияли българскитѣ възстанници. Азъ мисля, че това не е право, защото Нар. Събрание пенсионира такива хора, а ако не бѣхъ заслужили, Нар. Събрание нѣмаше защо да ги пенсионира. Отъ друга страна, чудно ми се вижда съ г-на Юрданова, който настоява да се пенсионира тая хора, не по съ 100, но по съ 150 и 200 лева на мѣсецъ и то само тия, които той познава. Колкото за други хора, които искатъ пенсия, той казва, че не заслужавали, че коммисията прѣзъ прѣсти е гледала на документитѣ имъ и пр. По-напрѣдъ г-нъ Юрдановъ бѣше казалъ на г-нъ Семерджиева, че му дева 500 лева на мѣсецъ, ако може да понесе ония синджири, които сж носили възстанниците. Добрѣ! Тукъ прѣдметъ на разискване е прошенieto на просителката, заслугитѣ на която се удостоверяватъ, отъ двѣ свидѣтелства подписани отъ нѣкои такива свидѣтели, които сж извѣстни на прѣдставителитѣ и забѣлѣжете, че тия свидѣтелства сж подписани отъ двѣ общински управления. Самиятъ Севлиевски Окрѣженъ Управителъ, ако и да е отишълъ късно въ тоя окръгъ, събралъ е свѣдения и тогава е удостоверирилъ тия свидѣтелства. Най-послѣ, Окрѣжниятъ Управителъ, да ли така легко е погледналъ и безъ да се увѣри казва, че дѣйствително тая каджна е укривала българскитѣ възстанници? Разбира се, той се е удостоверирилъ и тогава е турилъ подписа си. Коммисията на всички тия основания, рѣши: да се отпусне на просителката 30 лева мѣсечна пенсия. Упрѣкаванията си нѣматъ мѣстото, защото това е едно мнѣние на коммисията, което Събранието, слѣдъ като чуе отъ докладчика, свободно е да го приеме или не. Но упрѣкаванията минѣха границата и азъ мисля, че не ще бжде злѣ, ако самото Нар. Събрание се произнесе, да ли приема мнѣнието на коммисията или не. Упрѣкаванията трѣбва да прѣстанятъ, защото и така коммисията ще прѣстане да докладва прошения. (Шумъ. Гласове: Исчерпанъ е въпросътъ. Други гласове: Не е исчерпанъ).

Юр. Ионовъ: Г-нъ Градинаровъ каза, че нѣкой си ханѣмъ Сехеръ не е могла да помогне нищо на българскитѣ възстанници, за туй да не ѝ се дава пенсия. Азъ не можъ да кажъ, че не е помогнала тая жена, защото не съмъ билъ тамъ. Но колкото за туй, гдѣто каза той, че Севлиевския Окрѣженъ Управителъ, билъ новъ въ окръга си и за 6 мѣсеца не е можалъ да узнае за истинността на казаното въ двѣтѣ свидѣтелства, това азъ не можъ да вѣрвамъ. Г-нъ Градина-

ровъ каза: кой знае по какви съображения г-нъ Поповъ, Севлиевския Окръженъ Управителъ, е удосто̀вѣрилъ това. На туй има да отговорѣ, че ако и кжсно да е отишелъ, все въ продължение на 6 мѣсеци, можалъ е да събере свѣдения. Г-нъ Поповъ е пратилъ прошеніето на Околийския Началникъ, който е събралъ свѣдения и му е докладвалъ. Окр. Управителъ не може да отиде самъ да събира свѣдения, той си има свои агенти и тѣхъ праща, и слѣдователно на основание на донесението, което му е било направено, той е удосто̀вѣрилъ това.

Ако се приеме, че тая ханѣма не е заслужила и не трѣбва да ѝ се дава нищо, понеже като туркиня не е могла да съчувствува на българскитѣ въстаници, то какво ще да каже г-нъ Градинаровъ за она турчинъ, на когото комисията е опрѣдѣлила 80 лева пенсия и който е избавилъ Батакъ. Най-послѣ, мислѣ, г-да прѣдставителитѣ да се съгласятъ съ г-на докладчика и да приемемъ прѣдложението на комисията, още и за туй, че за пръвъ пѣтъ влиза въ Нар. Събрание такова прошение отъ Сехеръ Ханѣмъ, придружено съ двѣ свидѣтелства, удосто̀вѣрени отъ 3—4 мѣста по надлѣжния редъ, съ които се доказватъ нейнитѣ заслуги. Чокъ гитмишъ клисее, бу да гитсинъ манастира. Съ 30 лева на мѣсецъ, нѣма да се опропасти България. Ако е работа да помогнемъ на нѣкои хора, които сж заслужили, нѣка имъ помогнемъ, а не само когато е дума за нѣкого отъ Ботевата чета, г-нъ Инджето да става и да говори, да се отпуска пенсия. По насъ, въ Вратчанския окръгъ, има около 30—40—50 колибари, които сж крияли другаритѣ на Инджето, и него самия сж хранили, и тия господиновици иматъ право, защото и тѣ сж помогнали. Тѣ сж овчари и говедари, ходѣтъ голи и боси и тѣмъ ще трѣбва да имъ дадемъ поне по 10 лева. Сега остава на Събранието да рѣши; но единъ пѣтъ комисията уважила тия документи и за заслугитѣ на просителката рѣшила да ѝ се отпусне 30 лева мѣсечна пенсия, за мислѣ, че трѣбва да се приеме това прѣдложение на комисията. Всичко на всичко, до сега отъ страна на турцитѣ една ханѣма и единъ турчинъ искатъ пенсии. Турчинътъ онзи е който избави Батакъ. За него комисията е рѣшила да му се даде пенсия по 80 лева; обаче остава на г-да прѣдставителитѣ да се произнесѣтъ. Азъ моля Събранието да се съгласи съ мнѣнието на комисията и да отпусне на просителката — за която административнитѣ власти казватъ, че заслужва — по 30 лева мѣсечна пенсия. И понеже въпросътъ е доста освѣтленъ, прѣдлагамъ прѣкращение на дебатитѣ.

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение за прѣкращение на дебатитѣ. Ще се гласува. Който не е съгласенъ да се прѣкратѣтъ дебатитѣ, да си вдигне ржката. (Малцина вдигатъ). Значи, прѣкратаватъ се дебатитѣ.

Ще се гласува прѣдложението на комисията: да се отпусне на Сехеръ Ханѣмъ Х. Салиева, родомъ отъ гр. Севлиево, живуща въ с. Малкочево, Севлиевска околия, 30 лева мѣсечна пенсия. Който приема прѣдложе-

нието на комисията, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Доклад. Г. Ковачевъ: Ще ви докладвамъ нѣколко прошения по приемане на нѣкои чужденци за български подданници, по които прошения г-нъ М-рътъ на Външнитѣ Дѣла е далъ съгласието си. Първо, по реда си е прошеніето на Густавъ Семенъ, германски подданникъ, на длѣжностъ окръженъ инженеръ при Пловдивската Окръжна Коммисия. Прѣдставилъ е всичкитѣ изискуеми се документи. Коммисията рѣши да се приеме за български подданникъ и азъ моля Нар. Събрание да го приеме за такъвъ.

З. Градинаровъ: Азъ мислѣ, че по-напрѣдъ земахме едно рѣшение, щото по всички прошения за българско подданство, да се зема мнѣнието на г-на М-ра. (Гласове: Не е зимано такова рѣшение).

Д. Кознички: Г-да прѣдставители! По всичкитѣ прошения, които ще докладва г-нъ Ковачевъ, както и по тия, които ще докладвамъ азъ, прѣдварително е земено мнѣнието на г-на М-ра на Външнитѣ Дѣла. Той е далъ съгласието си и зарадъ това внасяме докладъ въ Нар. Събрание.

Кр. Мирски: Азъ ще ви моля, г-да прѣдставители, да бждемъ по-кратки; защото, още само три засѣдания ще имаме за разгледване на прошения и ако по всѣко прошение говоримъ по толкова, нѣма да остане врѣме да разгледваме прошенията, а пѣкъ има такива, по които трѣбва да се вземе рѣшение.

Б. Пошповъ: Азъ имамъ да кажъ само това, че тоя човѣкъ отъ дълго врѣме живѣе въ България, жененъ е за българка отъ Сливенъ или Ямболъ, има дѣца, способенъ е и много дѣятеленъ, не е еврейнъ, или нѣкой гешевтаръ, та да иска подданството за спекулация. И азъ мислѣ, че нѣма да направимъ злѣ, ако го приемемъ за български подданникъ. За това моля Нар. Събрание да приеме мнѣнието на комисията.

Ив. Стойновъ: На мѣсто забѣлѣжи г-нъ Градинаровъ, че минжлата Сжбота земахме едно рѣшение, по което, прошетарната комисия трѣбовахе да прѣпраща всичкитѣ прошения, които се намиратъ у неѣ до г-на М-ра на

Доклад.: Минжлата Сжбота нѣмаше засѣдание.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Стойновъ! Г-нъ докладчикътъ каза, че г-нъ М-рътъ е далъ съгласието си за всичкитѣ прошения, които той ще докладва.

Ив. Стойновъ: Исахъ да забѣлѣжъ, че има такова рѣшение и че прошенията не сж испращани на г-на М-ра.

Доклад.: Такова рѣшение не е земено, да се испращатъ прошенията на г-на М-ра. Тоя въпросъ се подигна отъ г-на Градинарова, но почитаемото Нар. Събрание не го зема въ внимание и прие да се докладва. Ако Нар. Събрание приеме да се испращатъ прошенията на г-на М-ра, то ще трѣбва да се чака съ години. Въ комисията лѣжатъ 2.000 прошения и

тамъ ще си останѣтъ. Азъ моля да се съгласите, да се докладватъ, още сега, тия прошения.

Прѣсѣд.: Минжлата Сѣбота се взе рѣшение да се взема миѣнието и съгласието на г-на М-ра. Г-нъ докладчикътъ каза, че е земено съгласието на г-на М-ра; слѣдователно нѣма защо прошенията да се прѣпращатъ въ М-рството още единъ пѣтъ.

Зах. Градинаровъ: Г-да прѣдставители! Слѣдъ десетина или 15 дена ще излезѣтъ протоколитѣ на Нар. Сѣбрание и тогава ще се види кой говори право и кой криво. Азъ уважавамъ рѣшението взето отъ Нар. Сѣбрание. Сега се каза, че има много прошения, върху които Нар. Сѣбрание трѣбва да вземе едно рѣшение. Азъ поддържамъ това и за да подкрѣпѣмъ прѣдложението на г-на докладчика, ще го моля да прочете имената на всички ония, които искатъ да приематъ българско подданство и да ги приематъ en gros, безъ да обръщаме внимание присѣдствувалъ ли е г-нъ М-рътъ или не, има ли нѣкой да възразява или не, и да ги приемемъ топанъ.

Кр. Мирски: Тѣзи прошения, г-да прѣдставители, по които г-нъ М-ръ на Външнитѣ Дѣла е далъ своето съгласие, може да се гласуватъ и да се приематъ; а другитѣ да не се докладватъ.

Доклад.: По всичкитѣ тия прошения е взето съгласието на г-на М-ра, и той е съгласенъ да се приематъ просителитѣ за български подданници. Ако Нар. Сѣбрание желае, азъ мога да кажа имената имъ, и да ги приемемъ изцѣло.

Г. Караколевъ: Г-да прѣдставители! Ако питате мене, азъ съмъ за никакъ да не се внасятъ, но трѣбва да се очистятъ. Комисията ще има прѣдъ видъ малко по малко да внася въ Нар. Сѣбрание тия прошения, по които е взето съгласието на г-на М-ра. И като се разискватъ, може нѣкои да се приематъ, а други да не се приематъ. Азъ съмъ противъ нѣкои, които искатъ да приематъ българското подданство, даже не бѣхъ съгласенъ и въ комисията. Има нѣкои хора, които искатъ да експлоатиратъ съ българското подданство? За това, нека се разискватъ въ Нар. Сѣбрание тѣзи прошения, и който не е съгласенъ, нека стане да възрази. Защо да спремъ да се не докладватъ отъ докладчика. Нека се докладватъ, и всѣки да си даде миѣнието върху всѣко прошение.

В. Поповъ: Г-да прѣдставители! Отъ говорението излиза, че нѣкои отъ г-да прѣдставителитѣ желаятъ изцѣло да се докладватъ тѣзи прошения за подданство; но изцѣло не може, защото това не е попара. За едни лица, може би г-нъ М-ръ да е съгласенъ, а за други да не е.

П. Шилевъ: Азъ ще моля Нар. Сѣбрание да се занимае съ въпросното прошение. Той, за когото се касае сега въпросътъ, е германски подданникъ, живѣе въ Пловдивъ, жененъ е за българка и е честенъ работникъ. България има нужда отъ таква хора и тѣ трѣбва да се приематъ за български подданници.

К. Поповъ: Г-да прѣдставители! Мене ми се види чудно, защо да става таково натякване на комисията. Нар. Сѣбрание избира една комисия, която да провѣрява всичкитѣ документи, които се изискватъ по извѣстенъ въпросъ или извѣстна работа, и дава едно миѣние. Комисията, като докладва прошенията на това лице, казва, че то има изискуемитѣ се отъ закона документи. И ако не вземете това въ внимание излиза, че не трѣбва да има никаква комисия, а чисто и просто всичкитѣ книжа и документи да се четѣтъ прѣдъ Нар. Сѣбрание. Тукъ, г-нъ докладчикътъ обясни, че просителътъ има изискуемитѣ се документи, и че г-нъ М-рътъ е съгласенъ да се приеме това лице за български подданникъ и на Нар. Сѣбрание не остава, освѣнъ да го приеме за такъвъ. Ако се искатъ нѣкои малки обяснения, разбирамъ, но отъ думитѣ на нѣкои прѣдговоривши се разбира, че трѣбва да се чете всичко тукъ.

За това, азъ моля да се рѣши този въпросъ: или да се даде довѣрие на комисията, щото тя като се произнесе по едно прошение, че документитѣ, които сѣ приложени къмъ него сѣ валидни и г-нъ М-рътъ като е съгласенъ, да може единъ чуждъ подданникъ да се приеме за български, или пъкъ да се чете тукъ всичко.

За това, моля да се приеме прѣдложението на комисията.

Зах. Градинаровъ: Г-да прѣдставители! Не мога освѣнъ да благодарѣ на г-на Попова, за лекциитѣ, които дава на Сѣбранието. Само констатирамъ единъ фактъ, че г-нъ Поповъ си противорѣчи. Г-нъ Поповъ казва, че Нар. Сѣбрание трѣбвало да има довѣрие въ своитѣ докладчици, когато кажатъ, че просителътъ е приложилъ въ прошенията си всичкитѣ изискуеми се документи, а въ другъ казва, че Нар. Сѣбрание като разисква, ще вземе или не въ внимание единъ документъ. Какъ може да бѣде това? И да има документи, недѣйте забравя, г-да прѣдставители, че когато се приематъ чужди подданници за български, необходимо пуждно е присѣдствието на надлѣжния М-стръ и неговото съгласие. (Прѣсѣдатель: Г-нъ докладчикътъ заяви, че г-нъ М-стръ е далъ своето съгласие, за да се приеме просителя за български подданникъ). Азъ чухъ това, но позволете ми да кажа, че въ едно отъ прѣбидущитѣ засѣдания г-нъ докладчикътъ каза, че е взелъ съгласието на г-на М-ра по едно прошение, а самъ г-нъ М-ръ каза, че той не е давалъ своето съгласие.

Прѣсѣд.: Давамъ 5 минути отдихъ.

(Слѣдъ отдихъ).

Прѣсѣд.: (Звѣни). Засѣданieto се продължава.

Л. Дуковъ: Г-да прѣдставители! Не остава какво да се говори, освѣнъ да се вотира по това прошение за подданство на тоя човѣкъ. Защото, комисията натовари г-на докладчика да отиде при г-на М-ра, да го запита, и той се съгласилъ да се приеме просителътъ за български подданникъ. Освѣнъ това, комисията е рѣшила да се докладватъ само тия отъ прошенията за

подданство които иматъ свидѣтелства отъ общинскитѣ управления, съ които да се удостоверява, че сж честни и че иматъ примѣрно повѣдение, споредъ прѣдписанието на закона. За това, комисията рѣши да се докладватъ прѣдъ Нар. Събрание само тия прошения, които изпълняватъ тия условия, а другитѣ да се оставятъ безъ послѣдствие. Прочее, тия, които се докладватъ тукъ, сж изучени и просителитѣ трѣбва да се приематъ за български подданници.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който неприема прѣдложението на комисията, да се приеме за български поданикъ Густавъ Семенъ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Доклад.: Михаилъ Шалераевски, руски подданникъ, подава прошение да се приеме за Български подданникъ. Прилага свидѣтелство отъ Станимашкото Град. Общ. Управление, че е живѣялъ тамъ 6—7 години, занимавалъ се съ инженерство, и е ималъ добро повѣдение. Комисията разгледа прошения и свидѣтелствата му и е на мнѣние да се приеме за Български подданникъ.

Юр. Йоновъ: Азъ не чухъ да се каже, да ли на туй е съгласенъ г-нъ М-ръ на Външнитѣ Дѣла.

Прѣдсѣд.: Г-нъ М-ръ е далъ своето съгласие за да се докладватъ тия прошения. Докладчикътъ каза това по-рано.

Ще се гласува. Който не е съгласенъ да се приеме за Български подданникъ Мих. Шалераевски, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Доклад.: Промение отъ Амалия Калмаръ, родомъ отъ Австро-Венгрия, Австрийска подданница, 70 годишна, по настоящемъ живѣе въ гр. Пловдивъ. Прѣдставила е нужнитѣ документи и желае да се приеме за Българска подданница.

Комисията, слѣдъ като разгледа документитѣ на просителката, иска за мнѣние да се приеме за Българска подданница и моли Нар. Събрание и то да ѝ приеме. (Гласове: Какво занятие има просителката). Просителката е аптекарка.

Кр. Мирски: Азъ мисля, г-да прѣдставители, че аптекаритѣ, когато приемаме за български подданници, трѣбва да бждемъ по-осторожни. Затова да оставимъ това прошение за по-подирѣ.

Б. Поповъ: Г-да прѣдставители! Просителката има синъ, който миналата година е приелъ българско подданство. Тя има положение и иска да го остави на сина си, но като чужда подданка, не може да му го остави, за това иска да приеме българското подданство и ние единъ денъ ще имаме облага отъ неѣ, защото ще остави положението си въ България. Азъ лично ѣ познавамъ, тя е 70 годишна жена. Тукъ не се касае да дадемъ подданство на нѣкой младъ еврейнъ.

Доклад.: Както обяснихъ и по-напрѣдъ, просителката е на 70 години. Тѣй щото, тя нѣма интересъ да върши търговия, за да бжде Българска подданница. Тя гони друга цѣль. Както каза и г-нъ Поповъ, тя има синъ, който е билъ приетъ за Български подданникъ, а

като иска да му остави наслѣдство, тя трѣбва да приеме българското поданство, защото като чужда подданница, не може инѣкъ да му го остави. Тия трѣбва да сж съображенията, които сж ѣ накарали да стане Българска подданница. За това, моля почитаемото Събрание, да се съгласи да ѣ приеме за такава.

Ст. Калчевъ: Г-да прѣдставители! И азъ имамъ честта да познавамъ просителката, защото живѣе до сами насъ въ Пловдивъ. Тая госпожа е една отъ доста уважаемитѣ. Тя притѣжава най-хубавата спицерна въ Пловдивъ. Трѣбва да се знае тѣй сжщо, че тя и синъ ѣ сж хора, които всѣкога се уважаватъ отъ Пловдивскитѣ граждани. За това, азъ моля г-да прѣдставителитѣ, да се съгласятъ, щото да се приеме просителката за Българска подданница.

К. Поповъ: Г-да прѣдставители! Азъ мисля, че по-добрѣ ще бжде ако се приеме просителката за Българска подданница; защото като аптекарка, ако направи нѣкое прѣстѣпление, нашитѣ сѣдилища по-лесно ще можтъ да ѣ турятъ въ клопката. За това, азъ мисля, че по-добрѣ ще бжде да ѣ приемемъ по скоро, отъ колкото да чакаме.

Кр. Мирски: Г-да прѣдставители! Ако е за това, че щѣла да извърши прѣстѣпление тая 70 годишна госпожа, нека не се страхува почитаемия г-нъ Поповъ. Имаме такива закони, щото и отъ най-привилегированата страна или държава да е нѣкой, щомъ направи прѣстѣпление, ще бжде сѣденъ.

Каза се, че просителката имала желание да стане Българска подданница. Азъ да ви кажъ съ каква цѣль тази госпожа иска да стане българска подданница. Наумете си само, че въ повечето страни въ Европа, подданството е двойко. Онова подданство, което се дава чрѣзъ натурализация е по-малко, а другото по-велико. Отворете само Белгийската Конституция и тамъ ще видите, че не тѣй лесно държавитѣ приематъ въ нациитѣ си хора, които да станжтъ членове на тѣхния народъ. Само за извънредни заслуги на Белгийския народъ, може единъ иностраненъ подданникъ да стане Белгийски, и то чрѣзъ голѣма натурализация, т. е., да има всичкитѣ политически права, съ които се ползува и белгийския гражданинъ. Извѣстно ви е, г-да прѣдставители, че у насъ сѣществувва санитаренъ законъ. Въ тоя законъ се намира единъ членъ, който дава реаленъ патентъ на всичкитѣ аптекари, Български подданници, до „во вѣки вѣковъ“, да може едно сѣмейство да държи една аптека. Така щото, ще има случай, една аптека да се държи отъ едно сѣмейство 100 и 200 г. Тая е цѣльта на госпожата, за реаленъ патентъ. Но щомъ се касае за вѣчно сѣществование на аптека, прѣдъ видъ, че е иностраненъ подданникъ, ако и да се ползува съ най-голѣмо почитание, като иска да отвори аптека, въ интереса на работата е, щото на тия г-да, когато искатъ да приематъ Българското подданство, да се приспособява всецѣло Закона за подданството: да се изпълнятъ всичкитѣ години, да се изпълнятъ всичкитѣ формалности

на закона и послѣ да се приематъ за Български подданици. Азъ повтарямъ да кажъ, че Нар. Събрание дава подданство по съкратена процедура, но само за ония, за които не може да се чака установения въ закона срокъ.

Като обяснихъ това, свършвамъ, и моля Нар. Събрание да остане това прошение, за да се изучи по-добъръ.

Доклад.: Г-да прѣдставители! Азъ имамъ да възразя на почитаемия Балчикски народенъ прѣдставителъ, г-на Мирски, че просителката е изпълнила всичкитѣ условия, които се изискватъ отъ нашитѣ закони, за приемане българското подданство. Именно, нашитѣ закони изискватъ, щото чуждеподданиия, който желае да стане български подданикъ трѣбва да е живѣлъ най-малко, 3 години въ България. Просителката е живѣла 14 години. Изисква се още, щото да е записана въ нѣкоя община и за това записване да се състави актъ, въ присѣдствието на нѣколко души мѣстни граждани. И това е направено прѣдъ Пловдивското градско кметство.

Като сж изпълнени всичкитѣ тия условия, азъ ще моля почитаемото Нар. Събрание, да не отлага приемането на тази г-жа, за Българска подданица, а още сега да се съгласи и да ѝ приеме.

В Поповъ: Азъ мисля, г-да прѣдставители, че вие се убѣдихте отъ думитѣ на г-на докладчика и отъ другитѣ г-да, които говорихъ, че тая г-жа трѣбва да приемемъ за Българска подданица. Г-нъ Мирски казва, че ако е чуждеподданица и направи нѣкое прѣстѣпление, ние имаме закони и може да ѝ сѣдимъ. Освѣнтъ това, казва, че за да ѝ приемемъ за Българска подданица, трѣбвало да има заслуги. Каква по-голяма заслуга отъ тая, когато синъ ѝ отиде въ Сръбско-Българската война като фелдшеръ и освѣнтъ гдѣто помогна на България и е харчилъ пари, но давалъ е и цѣрве безплатно. Каква по-голяма заслуга да направи? За това азъ моля, да се приеме просителката за Българска подданица.

(Гласове: Ичерпанъ е въпросътъ!).

Кр. Мирски: Само двѣ думи, г-да прѣдставители. По първата точка, ако е работата, това прошение трѣбва да бѣде внесено въ Нар. Събрание отъ надлѣжния министъръ. По втория въпросъ ще ви кажъ, г-да, че ние въ България аптекари имаме само нѣколко десетки и тѣ продаватъ лѣкарствата съ 60% печалба. За това трѣбва да бѣдемъ по-осторожни, когато приемаме аптекари за Български подданици. Азъ ви моля, като Българинъ, г-да, да се отложи това прошение.

Ив. Стойновъ: Г-да прѣдставители! Законътъ който упомѣнахъ г-нъ Мирски, има двойка смисълъ. Тоя законъ е издаденъ отъ Държавния Съвѣтъ; но по сѣщия законъ има взето едно рѣшение отъ Нар. Събрание, въ което се казва, че тоя законъ не може да служи освѣнтъ за ръководство. По него не сж се приемали български подданици и за това се приематъ отъ Нар. Събрание. Всѣко рѣшение, взето отъ Нар. Събрание, е законъ. А понеже за просителката се иска-

захъ достатъчно мотиви, отъ които се вижда, че тя и за въ бѣдѣще ще бѣде добра гражданка, то нѣмаме основание да ѝ откажемъ българското подданство. За това да се тури въпросътъ на вотирание.

Моля да се прекратятъ дебатитѣ.

Прѣсѣд.: Има прѣдложение за прѣкращение на дебатитѣ. Който не приема да се прѣкратятъ дебатитѣ, да си вдигне ръката. (Никой не вдига). Приема се.

Ще се гласува прѣдложението на комисията: да се приеме Амалия Калмаръ за българска подданица. Който не приема прѣдложението на комисията, да си вдигне ръката. (Меншество). Значи, приема се.

Г-да прѣдставители! Врѣмето е вече истекло.

Д. Йовевъ: Г-да прѣдставители! Понеже наблюдава да се закрие засѣданието, азъ имамъ да направя едно прѣдложение.

Прѣсѣд.: Моля, азъ искамъ да попитамъ Събранието, желае ли то да се продължи засѣданието или не.

Който желае да се продължи засѣданието, да си вдигне ръката. (Болшинство). Болшинство, значи ще се продължава.

Доклад.: Прोшение отъ Никола Ивановъ Василиевъ, русски подданикъ, живущъ въ градъ Къзанлъкъ, по занятие инженеръ-чертежникъ. Живѣе въ България отъ 4 години насамъ, има прѣдставенъ и нуждния актъ. Комисията рѣши да се приеме за Български подданикъ и моли и Нар. Събрание да се съгласи да го приеме за такъвъ. Добавямъ, че е съгласенъ и г-нъ М-ръ.

Юр. Йоновъ: Г-да прѣдставители! На такива господиновци, инженеръ-чертежници при разни учрѣждения, вие знаете цѣльта защо искатъ да ставатъ български подданици. Тѣ искатъ да ставатъ Български подданици, за това, защото въ закона за пенсиятѣ изрично е казано, че чужди подданици не могатъ да се ползватъ съ пенсия. Тѣ сж служили по 3—4 години, при това знайтъ, че имаме нужда отъ инженери, за това ставатъ български подданици. Утрѣ-други денъ ще си дадѣтъ оставката и ще искатъ да имъ се смѣтатъ и тия години, въ които тѣ сж били на служба като чужди подданици. За това, азъ ще моля Събранието, щото такива господиновци, като инженери, аптекари и пр., които сж на държавна служба, за сега да не се приематъ за български подданици.

Ст. Любомски: Законътъ за пенсиятѣ казва, че всичкитѣ иностранны подданици, които сж на държавна служба, ще могатъ да получаватъ пенсия отъ деня, когато тѣ станатъ български подданици. Тѣй щото, въ тоя случай нѣма никакъвъ страхъ.

В. Поповъ: И азъ щѣхъ да кажъ това, което каза г-нъ Любомски.

Прѣсѣд.: Ще се гласува. Който не приема прѣдложението на комисията, което е: да се приеме за български подданикъ Никола Ивановъ Василиевъ, да си вдигне ръката. (Никой не вдига). Приема се.

Доклад.: Прогшение отъ Иванъ Атанасовъ, жителъ отъ село Цаланица. Прогшителътъ моли да се увеличи пенсията му. Той билъ пенсионираниъ отъ Нар. Събрание съ 25 лева мѣсечно. На тоя човѣкъ и двата му крака биле отвлѣчени въ врѣмето на Сърбско-Българската война. Той по-напрѣдъ ималъ жена и 3 дѣца и съ тия 25 лева на мѣсець можелъ да поминава, но наскоро умрѣла жена му и сега нѣмало кой да гледа нито дѣцата му, нито него; така щото, пенсията отъ 25 лева се указала недостатъчна за поддържанieto на сѣмейството му.

Коммисията, като взе прѣдъ видъ печалното положение на това лице и на неговото тричленно, неспособно за работа сѣмѣйство, дойде въ съгласие да се увеличи пенсията му отъ 25 на 50 лева, за да може да хване нѣкоя жена, която да гледа и него и дѣцата му. За това, отъ името на коммисията, азъ ви моля, г-да прѣдставители, всички единодушно да се съгласите и да приемете, щото на тоя страдалецъ за българската свобода, да се увеличи пенсията отъ 25 на 50 лева.

В. Попповъ: Щѣхъ да дамъ нѣкои обяснения за това лице; но напълно се съгласявамъ съ мнѣнието на коммисията.

Юр. Юрдановъ: Азъ си оттеглявамъ думата.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема прѣдложението на коммисията: да се увеличи пенсията на Ивана Атанасовъ, изъ село Цаланица отъ 25 на 50 лева мѣсечно, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Доклад.: Прогшение отъ жителитѣ на село Павелско, Рупченска околия, Пловдивски окръгъ. Въ прошенieto си казватъ, че въ тѣхното землище имало една планина, на име „Пашалийца“ състояща отъ около 1.500 уврата. Отъ тая планина $\frac{1}{4}$ била обраснѣла съ гора, $\frac{1}{4}$ голи канари, а останѣлата можела да служи за пасбище. Това прошение е постѣпило въ Нар. Събрание още прѣзъ 1891 година. Коммисията, въ едно отъ засѣданията си, рѣши да поиска мнѣнието на г-на М-ра на Финанситѣ по тоя въпросъ. Именно, заслужва ли тая община да ѝ се отстѣпи планината „Пашалийца“ даромъ или съ пари и то въ какъвъ размѣръ. Г-нъ М-ръ на Финанситѣ, слѣдъ като изучилъ всестранно работата, съ писмото си отъ 21-й Октомврий, тая година, казва, че наистина Павелската община има нужда отъ тая планина, защото безъ нея, нейното землище остава малко. — Поминѣкътъ на жителитѣ на тая община е само скотовѣдството и кираджилѣка, който тѣ сж имали по-напрѣдъ, още когато е била отворена турската граница. Но сега кираджилѣка вече не е развитъ и единственното имъ прѣпитание остава само въ скотовѣдството. Тѣй щото, г-нъ М-рътъ на Финанситѣ дава мнѣние, че тая планина трѣбва да се отстѣпи на Павелската община, но като запла-тъжтъ срѣщу всѣки единъ декарь отъ 5—10 лева.

Коммисията като изучи всестранно тая работа и като взе прѣдъ видъ, че Павелската община се намира

на такова мѣсто, щото, ако ѝ се отнеме тая планина, жителитѣ ѝ ще се лишатъ отъ поминѣка и ще бѣдѣтъ принудени да се изселяватъ, и понеже това село се намира 40—50 километра въ планината и до тамъ човѣкъ трѣбва да отиде съ конь — защото съ кола е непроходимо — а другъ занаятъ нѣматъ, да могатъ да поминаватъ, за това коммисията искаа мнѣние, щото тая планина да се отстѣпи на Павелската община по 5 лева декаря, като се съгласи, щото тия пари общината да ги исплати въ расстояние на 10 години, защото г-нъ М-рътъ казва, че биле 4 хиляди декара, и по 5 лева декарьтъ, тѣ правятъ 20 хиляди лева. Ако М-рството изиска тия 20 хиляди лева наведнѣжъ, то цѣлата община да се продаде, пакъ не ще може да се исплати. Понеже нашата околия граничи съ тая община, азъ съмъ билъ тамъ и сж познавамъ много добръ; тя има необходима нужда отъ тая планина за своя поминѣкъ. И като не сж въ състояние жителитѣ на с. Павелско да исплатятъ тѣзи пари изведнѣжъ, азъ ще моля почитаемото Нар. Събрание, отъ страна на коммисията, щото да се съгласи, да се отстѣпи тая планина на Павелската община и суммата отъ 20 хиляди лева да се исплати въ расстояние на 10 години.

П. Шилевъ: Г-да прѣдставители! Павелската община се намира 60 километра далечъ отъ Пловдивъ. Въ нея пѣтица за съобщения не сѣществуватъ и всичкитѣ хора сж принудени да прѣкарватъ стоката си съ мулета, и пѣтицата сж толкова лоши, щото зимно врѣме се прѣкъсватъ съобщенията. Единственния поминѣкъ на тая община е скотовѣдството и кираджилѣка и тя се намира въ бѣдно положение. Ако ѝ се отстѣпи тая планина по 5 лева декаря, мене ми се вижда, че е много скѣпо и на-дали тя ще може да се исплати. За това, азъ съмъ на мнѣние да ѝ се отстѣпи планината „Пашалийца“ по 2 лева декаря.

Ив. Стойновъ: Отъ доклада на коммисията се вижда, че тая община е бѣдна и планината е незавидна. Не е нѣкоя планина да може да се експлоатира. Отъ друга страна се каза, че ако тѣзи 20 хиляди лева се изискатъ изведнѣжъ, не би могло това село да ги исплати. Азъ се присѣдинявамъ къмъ мнѣнието на г-на Шилева. Понеже 5 лева за единъ декарь е много, то да се отстѣпи тая планина на Павелската община по 2 л. декаря.

Юр. Йоновъ: Г-да прѣдставители! Тукъ е подадено едно заявлението отъ извѣстна община, да ѝ се отстѣпи една планина, за да може да си послужи съ нея, понеже нѣма достатъчно земя за своя поминѣкъ. У насъ има совати, има много хубави земи — за примѣръ ще покажа нашия Вратчански окръгъ, Бѣлослатинска околия, които се дадохъ, подъ прѣдлогъ да се заселятъ Банатскитѣ Българи, а въ другъ се заселихъ Маджари и Унгари. Когато се дава на такива хора да се заселяватъ у насъ и имъ се даватъ най-хубавитѣ земи и планини, даже да имъ се отстѣпятъ къщи, то защо на нашитѣ Българи, които нѣматъ възможностъ да прѣживѣватъ и които нѣматъ къдѣ да посѣжатъ нито единъ декарь жито,

да не имъ се отстъпи? Да ставаме и да казваме, че не може да имъ се отстъпи тази планина и, ако имъ се отстъпи, десетгодишния срокъ за исплащанieto е много голѣмъ, и цѣната 5 лева за единъ декарь е много малка, е неумѣстно.

Азъ съмъ съгласенъ съ мнѣнието на г-на Шилева и моля Събранието, ако не се съгласи да намали единия декарь отъ 5 на 2 лева, то поне да увеличи срокътъ за исплащанieto на тия пари отъ 10 на 15 години. Защото, отъ гдѣ ще може, една бѣдна община, да искара 2 хиляди лева въ годината за да плаща на правителството, и какъ ще посрѣща другитѣ общински нужди, като за училища и пр.?

Азъ моля Събранието да се съгласи, щото срокътъ да се увеличи на 15 години или пъкъ, вмѣсто 5 лева единия декарь, да имъ се отстъпи за 2 лева, както каза и г-нъ Шилевъ.

Б. Попповъ: Г-да прѣдставители! Туй село, което иска тази планина, не ще може не за 10—15, ами и 20 години да ѝ исплати. 4000 уврати по 5 фр. уврата правятъ 20.000 лева т. е. 1000 наполеона; тѣзи пари това село никога не може да ги исплати, защото е малко, има 250 къщи, и при това е бѣдно. Това село се намира 12—15 часа отъ Пловдивъ и въ мѣстность, въ която хората не можатъ да се прѣпитаватъ. Освѣнъ това, тѣ се намиратъ близо до границата и повечето села бѣхъ принудени да се изселатъ отъ тамъ, като дойдохъ на полето и правителството имъ даде мѣсто. Колко повече трѣбва да се съгласимъ да отстъпимъ тази планина на тѣзи хора, които искатъ да останатъ на мѣстата си, които ще пазятъ границата, при всичко че единъ день тѣзи хора ще бѣдатъ принудени да се изселатъ отъ тамъ. Зарадъ туй, понеже и г-нъ прѣдсѣдателя на комисията се съгласява да се отстъпи тази планина по 2 л. декаря, моля г-да прѣдставителитѣ както и г-на докладчика да се съгласятъ и тѣ на това.

А. П. Семерджиевъ: Прѣди всичко, моля г-на докладчика да обясни, какво е мнѣнието на г-на М-стра за цѣната на единия декарь. (Доклад.: Обяснихъ това). Не ще бѣде злѣ ако се повтори. Моля да обясни още: ползувала ли се е общината отъ тази планина и плащала ли е за това нѣщо? Искамъ да знамъ тѣзи нѣща.

Доклад.: Има да обясня на г-на Семерджиева, че просителитѣ заявяватъ въ прошенieto си, че до скоро сж се ползували отъ тази гора; правителството наскоро турило на нея рѣка и не имъ позволявало да пускатъ въ нея добитъка си и да сѣкятъ дърва.

А. П. Семерджиевъ: Щомъ правителството намира, че държавата нищо не губи, ако се отстъпи на просителитѣ тази планина, то на Нар. Събрание не остава нищо друго, освѣнъ да се съгласи съ прѣдложението на комисията да се отстъпи на просителитѣ тази гора. Колкото се отнася до намаляване цѣната която се прѣдлага, ние не трѣбва да се съгласяваме. Ние искаме да бѣдемъ по-евтини, когато М-рътъ казва, да се отстъпи декаря по 5—10 л.

и когато комисията е приела най-ниската цѣна. Общината нѣма да се расърди ако ѝ отстъпимъ това землище срѣщу 5 лева декаря, защото съ отстъпването му ние правимъ благодѣяние. Заради това, на мнѣние съмъ, да се приеме прѣдложението на комисията и вѣрвамъ, че г-нъ докладчикътъ нѣма да се съгласи, да се отстъпи декаря по-долу отъ 5 лева.

Доклад.: Азъ и по напредъ, въ комисията, казахъ, че на тѣзи хора трѣбва да се отстъпи тази планина безъ пари; защото това село се намира между 11—12 турски села, и то е като стража на границата. Инѣкъ правителството ще има нужда да испраща войска, една дружина, за да пази границата и да харчи за това пари. Почитаемото Нар. Събрание нѣма да съборка, ако имъ ѝ отстъпи безъ пари. Въ 1885 год. прѣзъ врѣме на съединението, имахъ честта да обиколя тѣзи мѣста и ни единъ мѣжъ не видѣхъ изъ къщата на с. Павелско: женитѣ бѣхъ оставени да се грижатъ за прѣхраната на дѣцата и пр. Азъ не говоря отъ страна на комисията, но частно като прѣдставителъ казвамъ, че почитаемото Нар. Събрание ще направи по добръ, ако отстъпи това землище даже безъ пари на тия хора.

Ник. Козаровъ: Г-да прѣдставители! Отъ думитѣ на прѣдговорившитѣ и отъ обясненията на г-на докладчика, азъ бѣ можахъ да разбѣржъ, да ли този балканъ е даванъ подъ наемъ за паша. Ако мѣстото е годно за паша, и ако има въ него балканъ гори, споредъ закона за горитѣ, правителството е трѣбвало да го продаде. До колкото разбирамъ правителството е турило рѣка на този балканъ. Други близки села нѣма при този балканъ освѣнъ с. Павелско, и като се вземе прѣдъ видъ оплакванието на това село, то най-добръ ще бѣде, г-да прѣдставителитѣ да се съгласятъ, да се отстъпи на просителитѣ този балканъ и да го исплатятъ въ единъ периодъ отъ двадесетъ години. Мисля, че въпросътъ е изчерпанъ и за това прѣдлагамъ прѣкращението на дебатитѣ.

Доклад.: Съгласявамъ се съ прѣдложението на г-на Шилева, да се отстъпи този балканъ срѣщу 2 лева декаря и да се исплати въ разстояние на 10 години.

Ст. Калчевъ: Г-да прѣдставители! Въпросътъ е изчерпанъ, и азъ нѣма освѣнъ да благодаря на г-на докладчика на комисията, гдѣто тѣй ясно обясни на г-да прѣдставителитѣ относително този балканъ. Едновременно има да благодаря и на г-на Иконова, който макаръ да не познава мѣстността, пакъ толкова добръ разбира работата и влѣзе въ положението на туй бѣдно население та се присѣдини къмъ прѣдложението на г-на Шилева. Едно нѣщо ме очудва, че единъ нашъ събратъ г-нъ Семерджиевъ, който познава много добръ тѣзи хора и мѣстността, и става да иска обяснения. Тукъ разбрахме много добръ отъ г-на докладчика, че този въпросъ е всестранно изученъ отъ почитаемата комисия. Азъ щѣхъ да прѣдложя този балканъ да се отстъпи на просителитѣ безплатно, понеже е недостъпенъ, — билъ съмъ по тѣзи мѣста нѣколко пѣти и знамъ това, — но нѣто виждамъ, че г-да прѣдставителитѣ искрено

се присъединяватъ къмъ прѣдложението на г-на Шилева, присъединявамъ се и азъ.

К. Попповъ: Чудно ми се вижда, г-да прѣдставители, защо така се мисли за тия хора, които сж на границата, и които всѣки день сж изложени на опасности отъ външното погранично и други населения. Отъ друга страна, извѣстно е, че нашето гранично население е изложено на постоянни разноси, било за прѣслѣждане на разбойници, било за пазиние границата и проч. И сега, на извѣстни участъци населението пазимъ карантина и прави колиби за тая цѣль, та не трѣбва да се гледа на граничното население тъй както на другото, на онова, което е на вътрѣ. И понеже г-нъ докладчикътъ се съгласи да имъ се отстъпи този балканъ срѣщу 2 лева, азъ съмъ съгласенъ и моля да се гласува.

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение за прѣкръпяване на дебатитѣ. Който желае да се говори още, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Нѣма да се говори.

Ще се вотира прѣдложението на комисията, съ видоизмѣненіето направено отъ г-на Шилева, на което г-нъ докладчикътъ се съгласи. Прѣдложението е: да се отстъпи на село Павелско, Рупчоска околия, Пловдивски окръгъ, планината „Пашалийца“ срѣщу 2 лева декаря, и съ условие, въ разстояние на 10 години, да исплатятъ цѣлата сума.

Който не приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Семерджиевъ вдига). Единъ вдига, значи приема се.

Доклад. К. Попповъ: Прошение отъ Атанасъ С. Чуренски и С-ѣ, изъ гр. Т.-Пазарджикъ, земледѣлецъ.

Съ заявлението си, просителътъ казва, че прѣзъ 1887 год. по причина на сушата и като е нѣмало вода, оризищата имъ, които биле наели отъ правителството, изсѣхнали, не дали почти нищо, и това е констатирано отъ Т.-Пазарджикската Окр. Постоянна Коммисия и завѣрено отъ Окржния Управителъ. И г-нъ М-ръ на Финанситѣ искава миѣние, че водното право за тия оризища както и десетъка трѣбва да се намалѣтъ.

Коммисията, като разгледа всичкитѣ книжа, искава миѣние: да се опрости на Атанасъ Чуренски само вод-

ното право, а не и десетъка. Водното право прави 655 франка. За това, моля Нар. Събрание да се съгласи да опрости на Чуренски това водно право.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема прѣдложението на комисията, да се опростѣтъ на Атанасъ С. Чуренски 655 лева водно право, за наетитѣ му отъ правителството оризища, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Опрощаватъ се.

Доклад.: Прошение отъ Коста Николовъ и Иванъ Стоичковъ отъ Т.-Пазарджикъ, за сжщата работа. Просителитѣ казватъ, че прѣзъ сжщата 1887 год. наели отъ правителството чалтици, но по сжщата причина, поради голѣмата суша, вслѣствие на дълговрѣмното бездѣждие, изгорѣли оризищата, и немогли да искаратъ нищо. Всичко това било констатирано отъ тогавашния Окр. Управителъ и Постоянната Коммисия, и искавали миѣние, да се опрости на просителитѣ $\frac{1}{3}$ отъ водното право, което прави 383 лева и 33 ст.

Коммисията, като провѣри всичкитѣ книжа, намѣри за справедливо да се опростѣтъ на Коста Николовъ и Иванъ Стоичковъ 383 лева и 33 ст., и моли Нар. Събрание да се съгласи да имъ се опростѣтъ.

Н. Козаровъ: Азъ мисля, г-да прѣдставители, че тукъ, които сега присѣтствуваме, несъставляваме $\frac{1}{3}$, и затова неможе да се засѣдава и рѣшава повече. (Гласове: Има. Други: Нѣма).

Квесторъ Д. Кознички: (Слѣдъ като прѣброява всички присѣтствующие прѣдставители). Всичко 48 души има.

Прѣдсѣд.: Г-да прѣдставители! Чл. 114-й отъ Конституцията казва: (Чете)

„Гласоподаването върху влѣзничия въ Събранието проектъ се допуца само въ такъвъ случай, ако се намира въ засѣданието по-вече отъ една трета отъ всичкитѣ прѣдставители.“

Значи, нѣма исканото сега число прѣдставители, и засѣданието се вдига.

(Затворено на 5 часа и 30 м. Слѣдъ пладнѣ).

Прѣдсѣдателъ: Д. Петковъ.

Секретари: { Зах. Градинаровъ.
Д-ръ А. Сарѣ-Ивановъ.
Д-ръ Т. Гатевъ.
Георги Попповъ.
Андрей Башевъ.
Кръстю Мирски.

Подпрѣдсѣдатели: { Хр. П. Никифоровъ.
М. Милевъ.

Секретари: { Д-ръ Л. Золотовичъ.
Д. Йовевъ.
Т. Шунтовъ.
П. Ц. Карамандраковъ.
Ст. Калчевъ.